

Ungdomsförsäkring

FÖRSÄKRINGSVILLKOR 5261/12

GÄLLER FRÅN 1.1.2012

Ungdomsförsäkring

Ungdomsförsäkringen är ett försäkringsavtal som består av

- sakförsäkring
- ansvarsförsäkring
- rättsskyddsförsäkring
- privat olycksfallsförsäkring och resenärförsäkring om inte annat avtalats.

Det försäkringsavtal som gäller Ungdomsförsäkring består av de uppgifter och bestämmelser som ingår i försäkringsbrevet och beräkningen i anslutning till det samt i försäkringsvillkoren, vilka ges till försäkringstagaren.

I försäkringsbrevet har antecknats uppgifter om försäkringstagaren, de försäkrade, de försäkringar som ingår i försäkringsavtalet, föremålen för försäkringarna, försäkringsbelopp och självrisker samt andra väsentliga uppgifter som inverkar på avtalet. I beräkningen har antecknats uppgifter om försäkringspremierna.

I försäkringsvillkoren redogörs för de avtalsvillkor som tillämpas på försäkringsavtalet. I försäkringsvillkoren redogörs även för de bestämmelser som följer av lagen om försäkringsavtal och som gäller försäkringens ikraftträdande, giltighet och upphörande samt betalning av försäkringspremie. Dessutom redogörs för upplysningsplikten i olika situationer samt för ärenden som gäller ersättningsförfarandet.

Bekanta er särskilt med begränsningsvillkoren, som tryckts med fet stil.

Gemensamma bestämmelser

A Försäkringstagare och försäkrade

Ungdomsförsäkringens försäkringstagare kan vara en person i åldern 15–27 år.

Försäkrade är försäkringstagaren samt i försäkringsbrevet antecknade och i samma hushåll stadigvarande bosatta:

- make/maka eller sambo
- dennes/deras barn.

Med sambo avses en person som enligt befolkningsregistret bor på samma adress som den försäkrade och som lever tillsammans med denne i ett äktenskapsliknande förhållande. Parter i ett registrerat parförhållande jämställs med makar.

Försäkrad kan bara vara en person som stadigvarande årligen bor över sex (6) månader i Finland och som har sin stadigvarande hemort i Finland samt omfattas av Finlands sjukförsäkringslag.

B Inverkan av försäkringstagarens ålder på Ungdomsförsäkringens giltighet

Försäkringen upphör i slutet av den försäkringsperiod under vilken försäkringstagaren fyller 27 år.

Sakförsäkring

1 ALLMÄN BESKRIVNING

Med sakförsäkringen kan man försäkra olika föremål som hör till löseghenden. Försäkringstagaren har valt försäkringsbelopp för sakförsäkringen bland de alternativ som Lokalförsäkring har erbjudit. Det valda försäkringsbeloppet utgör ersättningens maximibelopp om ett försäkringsfall inträffar. Det valda försäkringsbeloppet och självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Syftet med försäkringen är att enligt punkt 4 i dessa villkor ersätta direkt sakskada som orsakats till följd av ett försäkringsfall samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.

2 FÖREMÅLEN FÖR FÖRSÄKRINGEN

Föremål för försäkringen är den löseghend som de försäkrade äger till det belopp som anges i försäkringsbrevet enligt följande:

2.1 Hemlöseghend

Föremål för försäkringen är de försäkrades hemlöseghend, till vilken anses höra:

- möbler, kläder och sängkläder, hushållsmaskiner och -tillbehör samt övriga sedvanliga föremål som hör till de försäkrades hushåll och fritidssysselsättningar
- pengar, andra betalningsmedel och värdepapper till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

Hyrd och lånad egendom

Föremål för försäkringen är även sådan hyrd och lånad egendom som skulle höra till hemlöseghenden om den var försäkringstagarens egen och för vilken det inte från någon annan försäkring betalas ersättning för skador som drabbar den.

Maximibelopp för enskilda föremål

Enskilda föremål utgör föremål för försäkringen högst till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

2.2 Arbetsredskap som behövs i förvärvsarbete

Föremål för försäkringen är i samband med hemlöseghenden arbetsredskap som de försäkrade äger, sammanlagt upp till det belopp som antecknats i försäkringsbrevet, då de används i arbete som baserar sig på anställningsförhållande eller i förvärvsverksamhet som idkas av privat näringsidkare eller yrkesutövare.

Föremål för försäkringen är inte

- fastmonterade maskiner och anordningar eller konstruktioner eller material som används i förvärvsverksamheten
- arbetsredskap som ägs av öppet bolag, kommandit- eller aktiebolag, förening eller annat samfund eller som den försäkrade annars fått till sitt förfogande på basis av ett anställnings- eller uppdragsförhållande
- data och program som används i förvärvsarbete och som ingår i datamedier.

2.3 Egendom som inte är föremål för sakförsäkringen

Föremål för sakförsäkringen är inte

- djur
- motordrivna fordon eller släpfordon eller deras delar och tillbehör eller tilläggsutrustning som har fastmonterats på dem
- båtar inklusive båtmotorer eller surfingbrädor
- segelflygplan eller hängflygare
- föremål som är förbjudna att inneha eller använda enligt gällande lagstiftning
- elström eller vatten.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

3.1 Hemlösegendom

Försäkringen gäller hemlösegendom

- överallt i Finland samt
- under resor utomlands som oavbrutet varar högst 90 dygn till ett belopp av högst 3 000 euro.

3.2 Arbetsredskap som behövs i förvärsarbete

Beträffande arbetsredskap som de försäkrade använder i förvärsarbete gäller försäkringen i de försäkrades bostadslägenhet och i förvaringsutrymmen i anslutning till dess användning (försäkringsställe) samt tillfälligt i anslutning till arbetsprestation överallt i Finland.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter skada som direkt orsakas den försäkrade egendomen till följd av en plötslig och oförutsedd händelse.

4.2 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

4.2.1 Försvinnande eller glömska eller odefinierbar stöld

Försäkringen ersätter inte

- skada som orsakats av att egendom försvunnit eller glömts kvar
- stöldskada, då tiden, platsen och omständigheterna för händelsen inte kan fastställas exakt.

4.2.2 Stöld av värdeföremål ur bil, husvagn, båt eller tält

Försäkringen ersätter inte skada till följd av stöld som drabbat värdeföremål, pengar eller andra betalningsmedel eller optiska och elektroniska apparater som förvarats eller lämnats i bil, husvagn, båt eller tält.

4.2.3 Skada som uppkommit småningom

Försäkringen ersätter inte skada som direkt orsakats försäkrad egendom till följd av slitage, frätning, rost, röta, förskämning, tjälbildning eller annat fenomen som uppkommer småningom.

4.2.4 Skador som orsakats av fukt och kondensvatten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av fukt eller kondensvatten.

4.2.5 Skador som orsakats av insekter, skadedjur och mikrober
Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av insekter, skadedjur eller mikrober.

4.2.6 Skador som orsakats av översvämning, snö eller is

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av isens eller snöns tyngd, översvämning, höjt vattenstånd, sjögång eller isens rörelser.

4.2.7 Idrottsredskap som går sönder

Försäkringen ersätter inte ett idrottsredskap som har gått sönder när det har använts för sitt ändamål.

4.2.8 Glasögon eller kontaktlinser som går sönder

Försäkringen ersätter inte glasögon eller kontaktlinser som har gått sönder.

4.2.9 Klös- eller bitskada som orsakats av husdjur

Försäkringen ersätter inte skada som ett hus- eller sällskapsdjur orsakat genom att bita eller klösa.

4.2.10 Servicekostnader

Försäkringen ersätter inte servicekostnader.

4.2.11 Ersättning från annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basis av en lag, garanti, förbindelse eller annan försäkring. Skada som ska ersättas enligt dessa försäkringsvillkor ersätts trots detta begränsningsvillkor om försäkringstagaren bevisar att den ersättningskyldige inte förmår uppfylla sina förpliktelser.

4.2.12 Skador som orsakats av krig eller atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

5.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

Återanskaffningsvärde

Med egendomens återanskaffningsvärde avses anskaffningskostnaden för ny likadan eller närmast motsvarande egendom. I återanskaffningsvärdet ingår inte tilläggskostnader som orsakas av förbättring av egendomens kvalitets- eller utrustningsnivå i samband med reparation eller återanskaffning, ifall de inte beror på lagstiftning eller myndigheternas tvingande bestämmelser. De senast nämnda tilläggskostnaderna kan ingå i återanskaffningsvärdet till en andel av högst 10 procent av skadans belopp.

Dagsvärde

Med egendomens dagsvärde avses det penningbelopp som fås då på återanskaffningsvärdet görs avdrag för vad egendomen förlorat i värde på grund av ålder, användning, nedsatt användbarhet eller annan liknande orsak.

Restvärde

Med egendomens restvärde avses egendomens värde omedelbart efter försäkringsfallet värderad enligt samma grunder som omedelbart före försäkringsfallet.

Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som i försäkringsbrevet antecknats för en viss egendomspost eller ett enskilt föremål.

5.2 Övre gränser för ersättningskyldigheten

Övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

De övre gränserna för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet bestäms enligt den försäkrade egendomen på följande sätt:

5.2.1 Återanskaffningsvärde

Egendomens återanskaffningsvärde utgör i regel övre gräns för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet (se punkt 5.3.1).

5.2.2 Dagsvärde

Övre gräns för ersättningskyldigheten utgörs dock av egendomens dagsvärde om egendomens värde vid skadetidpunkten är under 50 procent av återanskaffningsvärdet (se punkt 5.3.2).

5.2.3 Skador på maskiner och anordningar

Vid försäkringsfall som gäller maskiner eller anordningar utgörs den övre gränsen för Lokalförsäkrings ersättningskyldighet av egendomens reparations- eller återanskaffningskostnader, dock högst den skadade egendomens återanskaffningsvärde minskat med det avdrag för maskinens eller anordningens ålder som nämns i villkoren i punkt 5.3.3.

5.2.4 Löseegendom i bil

Ifall försäkrad löseegendom blir stulen från en bil är Lokalförsäkrings maximiersättningsbelopp per försäkringsfall det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

5.2.5 Löseegendom som finns i förvaringsutrymmen som hör till bostadslägenheten

Ifall försäkrad löseegendom förvaras i gallerförråd som finns i bostadslägenhetens källar-, vinds- eller andra utrymmen eller i redskapsförråd som är i gemensamt bruk är Lokalförsäkrings maximiersättningsbelopp per varje försäkringsfall högst det belopp som antecknats i försäkringsbrevet.

5.3 Beräkning av skadans belopp

5.3.1 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärde

Skadebeloppet enligt återanskaffningsvärdet fås då eventuellt restvärde dras av från egendomens återanskaffningsvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst av egendomens återanskaffningsvärde minskat med restvärdet.

5.3.2 Skadebelopp enligt dagsvärde

Om egendomens dagsvärde vid skadetidpunkten är mindre än hälften av dess återanskaffningsvärde utgörs skadebeloppet av egendomens dagsvärde minskat med eventuellt restvärde.

Om den skadade egendomen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst av egendomens dagsvärde minskat med restvärdet.

5.3.3 Värdering av skadebelopp vid skador på maskiner och anordningar

Vid skador på maskiner och anordningar anses skadebeloppet utgöras av maskinens eller anordningens återanskaffningskostnader, på vilka görs årliga avdrag enligt bruksålder för varje helt kalenderår som gått ut före tidpunkten för skadan och som följer efter det år då maskinen eller anordningen togs i bruk enligt följande:

- datorer med kringutrustning, mobiltelefoner och maskiner eller anordningar som används i förvärvsarbete 20 %
- cyklar 10 %
- övriga maskiner eller anordningar 6 %.

Om den skadade maskinen eller anordningen kan repareras utgörs skadebeloppet av reparationskostnaderna, dock högst av egendomens dagsvärde, som erhålls då man på maskinens eller anordningens återanskaffningsvärde gör ovan avsedda avdrag.

5.3.4 Förlust av affektionsvärde

Vid värdering av den skadade egendomens skadebelopp beaktas inte affektionsvärden.

5.4 Ersättnings omfattning

5.4.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som orsakas föremål för försäkringen till följd av försäkringsfall.

5.4.2 Kostnader som orsakas av avbrott i boende

Försäkringen ersätter rimliga extra boende- och transportkostnader i anslutning till avbrott i de försäkrades boende samt motsvarande övriga utgifter som föranleds av att bostaden inte helt eller delvis kan användas till följd av en skada som ska ersättas enligt punkt 4 i villkoren och som under försäkringens giltighetstid drabbat bostaden eller den byggnad där bostaden finns. Vid beräkning av ersättningsbeloppet beaktas de verkliga kostnaderna, från vilka de inbesparade boendekostnaderna avdras.

5.4.3 Skydd för återställning av filer

Återställning av filer

Ungdomsförsäkringens saksförsäkring ersätter kostnaderna för att söka efter och återställa försvunna filer i samband med en ersättningsbar sakskada, när filerna har försvunnit till följd av en fysisk skada på hårddisken i en persondator avsedd för privat bruk (pc eller Mac) eller på en extern hårddisk som ansluts till en persondator.

En förutsättning för att skadan ska ersättas är att sökningen och återställningen utförs av Norman Ibas Oy enligt de särskilda instruktioner som ges av Lokalförsäkring och att det inte har vidtagits några andra åtgärder för att återställa filerna på hårddisken.

Försäkringstagaren ska skicka hårddisken till Lokalförsäkrings samarbetspartner för återställning av filerna enligt Lokalförsäkrings särskilda förpacknings- och transportanvisningar. Lokalförsäkring ansvarar inte för om återställningen av filerna misslyckas.

Försäkringen ersätter inte

- kostnaderna för sökning eller återställning som har orsakats av radering av filer, felaktig användning av hårddisken, annat användarfel eller skadliga program
- kostnaderna för sökning eller återställning av filer som finns på en hårddisk som är över 6 år gammal

- kostnaderna för sökning eller återställning av programfiler
- återställning av data om skadan inträffade innan det utvidgade försäkringsskyddet för skydd av återställning av filer trädde i kraft.

Från kostnaderna för sökning och återställning av data avdras, förutom självriskan för sakskadorna, **den tilläggsjälvrisk som har antecknats i försäkringsbrevet.**

5.4.4 Resgodsskydd på utlandsresor

Om den hemlösegenom som man har med på utlandsresa har varit överlåten i hotellets, transportfirmans, trafikföretagets, researrangörens eller motsvarandes besittning ersätter försäkringen utomlands orsakade:

- rimliga kostnader som den försäkrade orsakats av att denne letat efter den hemlösegenom som försvunnit under transporten **upp till ett belopp av högst 170 euro**
- rese-, inkvarterings- och telefonkostnader till följd av stöld av pass, visum eller biljetter under resan, ersätts **upp till ett sammanlagt belopp av högst 170 euro.**
- kostnader för anskaffning av nödvändighetsartiklar, då resgodset som lämnats för transport försenas minst 12 timmar från att den försäkrade anlät till resmålet. Som ersättning betalas högst 80 euro för varje påbörjat dygn. För var och en av de försäkrade är ersättningen högst 400 euro, dock **sammanlagt högst 1 200 euro** på basis av denna försäkring.
- försvinnande av resgod under transport som överlåtits i transportföretagets eller researrangörens besittning, **upp till ett belopp av högst 500 euro** under förutsättning att händelsestidpunkten och -platsen för skadan har fastställts och att skadan genast på ort och ställe bevisligen har anmälts åt transportföretaget.

5.4.5 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringstagarens självrisk avdras inte om

- man har brutit sig in i försäkringsstället genom en dörr som varit låst med säkerhetslås
- larmanordningen eller -anläggningen (med undantag av sedvanliga brandvarnare) som installerats på försäkringsstället har fungerat korrekt och minskat på skadans storlek
- översvämningsskyddet eller läckagedetektorn som installerats under disk- eller tvättmaskinen eller kylanordningen har fungerat korrekt och minskat på skadans storlek.
- ersättning betalas på basis av villkorspunkt 5.4.4 för anskaffningskostnader för nödvändighetsartiklar, för tilläggskostnader för letande efter resgod som försvunnit eller för tilläggs-kostnader till följd av stöld av resedokument.

5.4.6 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt eller lagen om omsättningskatt har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

5.5 Betalning av ersättning

5.5.1 Betalning av ersättning

Lokalförsäkring har rätt att betala ersättningen i pengar eller att återanskaffa eller reparera försvunnen eller skadad egendom.

5.5.2 Betalning av ersättning enligt återanskaffningsvärde

Ersättning enligt återanskaffningsvärde betalas i två rater. Först betalas ersättning enligt dagsvärde. Som tilläggsersättning betalas skillnaden mellan återanskaffningsvärde och dagsvärde om den skadade egendomen inom två år efter försäkringsfallet antingen repareras eller om det i stället för den skaffas ny egendom av samma kvalitet som är avsedd för samma ändamål.

Tilläggsersättningen betalas då Lokalförsäkring har fått utredning om ovannämnda återanskaffningsåtgärder.

5.6 Åtgärder då försäkringsfall inträffat (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 11.1)

5.6.1 Anmälan om skada till Lokalförsäkring

Skada ska utan dröjsmål anmälas till Lokalförsäkring och skadeanmälan göras.

Lokalförsäkring ska ges möjlighet att värdera skadan.

När man söker ersättning för stöld av cykel ska man i samband med skadeanmälan till Lokalförsäkring lämna in en kopia som polisen gett av polisanmälan, de båda nycklarna till säkerhetslåset (se punkt 6.4) samt cykelns garantikort, där ram- och låsnummer framgår.

5.6.2 Förfarande gällande skadad och oskadad egendom

Skadad och oskadad kvarvarande egendom förblir i försäkringstagarens ägo. Lokalförsäkring har dock rätt att lösa in den skadade egendomen eller del därav, värderad enligt samma grunder som före försäkringsfallet.

Med inlösningsavses överlåtelse av skadad egendom till Lokalförsäkrings ägo, så att Lokalförsäkring för den skadade egendomen betalar ett ersättningsbelopp som motsvarar egendomens värde omedelbart före skadan. Lokalförsäkring ska meddela den försäkrade om inlösningsav av egendomen, antingen i samband med det ersättningsbeslut som ges i ärendet eller särskilt skriftligen.

5.6.3 Om förlorad egendom fås tillbaka

Om förlorad egendom fås tillbaka efter att ersättningen betalats, ska försäkringstagaren utan dröjsmål överlåta den till Lokalförsäkring eller återbetala ersättningen till denna del.

6 SÄKERHETSFORESKRIFTER

6.1 Betydelsen av säkerhetsföreskrifterna

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa skador som uppstår. **Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna, kan ersättningen sänkas eller förvägras (se även allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).**

6.2 Brandsäkerhet

6.2.1 Allmän brandsäkerhet

- Bostadslägenhet ska förses med fungerande brandvarnare.
- Det är förbjudet att röka i sängen.
- Det är inte tillåtet att utan kontinuerlig övervakning bränna levande ljus inomhus.
- Det är förbjudet att göra upp öppen eld och att röka i arbets- och lagerutrymmen som är dammiga.
- Frusna rör får inte tinas med hjälp av öppen eld eller varmluftsblåsare.

6.2.2 Eldstäder och uppvärmningsanordningar

- Vid användning av fasta bränslen eller flera olika bränslen ska eldstäder samt eldstäder som eldas med lättolja och skorstenar sotas en gång om året.
- Sotning får endast utföras av en sotare som befullmäktigats för uppgiften.
- Aska som avlägsnats ur eldstad ska förvaras i ett obrännbart kärl med lock.
- Vid placering av uppvärmningsanordningar ska man beakta de skyddsavstånd som tillverkaren uppgivit för de särskilda anordningarna.
- En uppvärmningsanordning får inte täckas över.
- Det är förbjudet att torka kläder eller annat brännbart material ovanför bastuugnen eller i dess omedelbara närhet.

6.2.3 Elektriska anordningar

- Elinstallationer får endast utföras av en person som är auktoriserad därtill.
- Funktionsstörningar i elektriska apparater ska redas ut och repareras utan dröjsmål.
- Vid användning av elektriska apparater ska tillverkarens anvisningar följas.

6.2.4 Hetarbeten

Med hetarbeten avses arbeten där man använder svetsnings- och skärbränningsanordningar, gasbrännare eller hetluftsblåsare eller arbeten där metall slipas eller bearbetas så att gnistor förekommer. Med hetarbeten avses även tak- och vattenisoleringsarbeten där gnistor förekommer eller där öppen låga eller annat slag av värme som ger upphov till brandfara används.

Hetarbetsanvisningar

- Då en utomstående entreprenör utför hetarbeten i en byggnad som är försäkrad, ska den som utför hetarbete ha ett personligt, giltigt hetarbetscertifikat.
- Innan hetarbetet inleds ska alla brännbara ämnen och material avlägsnas eller skyddas.
- Till hetarbetsplatsen ska reserveras tillräcklig utrustning för handbrandsläckning, dock minst en handbrandsläckare av effektklass 43 A 183 B-C (12 kg A-BIII-E) och dessutom i hetarbetsplatsens närhet ytterligare en motsvarande handbrandsläckare eller två handbrandsläckare av effektklass 27 A 144 B-C (6 kg A-BIII-E).
- När hetarbeten utförs ska man ordna brandbevakning under arbetet och efter avslutat arbete under åtminstone en timmes tid. Bevakningen förutsätter att vakten är ständigt närvarande eller att platsen står under ständig uppsikt.

6.3 Avvärjande av läckageskador

- En tvättmaskin eller diskmaskin som är i funktion ska övervakas. Avstängningsventilen ska vara stängd när maskinen inte används. Kopplingarna till anordningen ska göras i enlighet med de direktiv som getts av det lokala vattenverket och av anordningens tillverkare.

6.4 Skydd mot inbrotts- och stöldskador

- Hemlösegendom, med undantag av cykel och gårds- och trädgårdsmöbler som sedvanligt finns på gårdsområdet, får inte förvaras utomhus, utan de ska förvaras i ett låst förvaringsutrymme.
- Konstruktionerna, väggarna, golvet och taket i dessa förvaringsutrymmen ska vara av sådant material att de ger ett tillräckligt skydd mot inbrott. Likaså ska dörrar, fönster och övriga öppningar vara stängda på ett betryggande sätt mot stöld och inbrott, så att man inte kan tränga sig in i förvaringsutrymmet utan att skada konstruktioner eller lås eller utan att använda våld.
- Nyckel till bostaden eller annat låst förvaringsutrymme får inte lämnas eller gömmas i närheten av byggnaden.
- Skjutvapen och -tillbehör ska förvaras i ett låst vapenskåp.
- Medhavd egendom ska med tanke på stöldrisken övervakas. När det gäller pengar och andra betalningsmedel, värdefulla föremål samt optiska och elektroniska apparater ska övervakningen vara fortlöpande.
- Cykel ska vara låst mot stöld med ett tillbörligt säkerhetslås.
- Koden som hör till bank-, kredit- eller motsvarande betalningskort får inte förvaras i anslutning till kortet och inte användas på ett sådant sätt att koden kommer utomstående till kännedom.

6.5 Skydd av egendom under transport

- Försäkrade föremål ska under transport eller flyttning vara förpackade i en transportförpackning eller annars skyddas och sättas fast så att de utan att skadas kan anses hålla för sedvanliga belastningar i anslutning till transportsättet.
- Vätskor samt medel som fläckar ner eller fräter ska förpackas betryggande så att de inte, om de läcker eller om förpackningen går sönder, har möjlighet att skada övrigt resgods, när egendomen överlämnas för att transporteras eller hanteras av utomstående.

6.6 Maskiner och anordningar

- Maskiner och anordningar ska genomgå service på det sätt som importören eller tillverkaren förutsätter.
- Elmotorernas ventilationsgaller och kylflänsar ska hållas rena för att förhindra överhettning.

Ansvarsförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Lokalförsäkring förbinder sig att enligt dessa villkor och de allmänna avtalsvillkoren

- ersätta skador som nämns i punkt 3.1 samt andra kostnader som särskilt nämns i villkoren

- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- förhandla med den som kräver ersättning
- sköta eller ersätta rättegången, om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

2 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Försäkringen gäller överallt i Finland samt under resor utomlands oavbrutet högst 90 dygn från resans begynnelsestidpunkt.

3 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

3.1 Försäkringsfall som ersätts

3.1.1 Försäkringen ersätter person- och sakskada som man som privatperson orsakar någon annan inom försäkringens giltighetsområde, för vilken den försäkrade enligt i Finland gällande rätt står i ersättningsansvar och som konstateras under försäkringsperioden.

3.1.2 Dessutom ersätter försäkringen

3.1.2.1 skada som orsakas av ett försäkrat barn som vid skadetillfället inte kan anses vara ersättningsskyldigt på basis av sin ålder. Skadan ersätts i den omfattning som om skadan hade orsakats av ett barn som uppnått den lägsta ålder som förutsätts för ersättningsskyldighet.

Denna bestämmelse gäller inte en skada för vilken någon annan står i ersättningsansvar och inte heller en skada som orsakas den som skötte barnet då skadan inträffade.

3.1.2.2 oberoende av den försäkrades vållande personskada, som orsakas av en hund som försäkringstagarens familj har som sällskapsdjur samt skada som en hund orsakar vid en omedelbar sammanstötning med ett motorfordon.

3.2 Begränsningar

3.2.1 Skada som orsakats en själv

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- den försäkrade själv eller annan försäkrad
- person i den försäkrades tjänst eller härmed jämförbar till den del denne är berättigad att få ersättning från lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

3.2.2 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till låns eller annars nyttjade.

I försäkringen ingår dock ersättningsskyldighet, som den försäkrade orsakas till följd av en skada som plötsligt vållats konstruktioner eller anordningar i en aktie- eller hyreslägenhet som den försäkrade och dennes familj använder som bostad. **Försäkringen ersätter dock inte skador på egendom som den försäkrade är underhållspliktig för i egenskap av ägare till aktier som berättigar till innehav av en aktielägenhet enligt bostadsaktielagen (809/91).**

3.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadevällande handlingen eller försummelsen har eller hade

- åtagit sig att tillverka, montera, reparera eller på annat sätt behandla
- i förvar
- skyldighet att dra försorg om och skydda mot skador med beaktande av karaktären hos försäkringstagarens verksamhet eller den skadevällande arbetsprestationen och dess omedelbara verkningsområde
- på annat sätt tagits hand om av försäkringstagaren.

3.2.4 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse, om ett sådant ersättningsansvar inte skulle föreligga utan nämnda förbindelse.

3.2.5 Miljöskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- förorening av vatten, luft eller jordmån
- buller, vibration, strålning, drag, värme eller lukt
- annan motsvarande störning.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada, som beror på ett slumpmässigt eller enstaka fel eller försummelse eller fel eller brist som plötsligt eller oväntat uppstått på byggnad, anläggning eller anordning av orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren. Dessutom förutsätts att även skadans uppkomst, till följd av orsak som uppfyller ovannämnda förutsättningar, har skett plötsligt, oväntat och snabbt, och inte baserar sig på en långsam verkan som uppstår småningom eller på fortsatt handling eller försummelse eller annars upprepade händelser.

3.2.6 Myndigheters kostnader vid miljöskador

Försäkringen ersätter inte kostnader som myndigheter har åsamkats och som stadgas om i 6 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ersättning av miljöskador (737/94), och som har orsakats av åtgärd som vidtagits för att avvärja hot om eller verkningar av störning som avses i 1 § i nämnda lag eller för att återställa förstörd miljö i sitt tidigare skick.

3.2.7 Fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- fukt
- översvämning till följd av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock skada, vars orsak är en tillfällig händelse eller omständighet som orsakats av ett slumpmässigt fel eller fel eller brist som plötsligt och oförutsett uppstått på en byggnad eller anordning av orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren.

3.2.8 Grundvatten

Försäkringen ersätter inte skada som beror på förändring i grundvattennivån.

3.2.9 Förvärvs- eller näringsverksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i arbetsuppgifter i annans tjänst eller i självständig yrkes-, närings- eller förvärvsverksamhet.

3.2.10 Ägande och besittning av fastighet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av ägande, besittning eller underhåll av sådan fastighet av vilken den försäkrade inte använder största delen för eget boende.

3.2.11 Användning av fartyg eller luftfartyg

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- användning av ett registreringspliktigt fartyg eller en registreringspliktig båt, om användningen inte gäller arbete som försäkringstagaren utför åt sig själv
- användning av ett luftfartyg till luftfart då försäkringstagaren är ersättningskyldig som luftfartygets ägare, innehavare, användare eller som den som utför en uppgift i luftfartyget eller som arbetsgivare till dessa.

3.2.12 Brytnings- och sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skada som beror på brytnings- eller sprängningsarbeten som utförts med främmande arbetskraft eller åt någon annan.

3.2.13 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på att ett motorfordon eller en motordriven anordning används i trafik enligt trafikförsäkringslagen (279/59) eller motsvarande utländsk lag. Om motsvarande utländsk lagstiftning saknas, ersätter försäkringen inte skada till följd av att ett motorfordon eller en motordriven anordning används i trafik, då den försäkrade är ersättningskyldig i egenskap av ägare, innehavare eller förare av ovannämnda anordningar.

Försäkringen ersätter dock skada som av en orsak som medför ersättningsansvar för försäkringstagaren uppstår i Finland på ett annat motorfordon under pålastning, avlastning eller annan arbetsprestation som det skadade motorfordonet medverkat i, till den del det inte är frågan om sådan del av fordon som varit under arbetsutförarens skötsel (se punkt 3.2.3).

3.2.14 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade har orsakat uppsåtligt. Försäkringen ersätter dock en skada som en försäkrad person under 12 år även orsakat uppsåtligt.

Ersättningen kan sänkas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel och detta faktum har inverkat på försäkringsfallet.

(Se även allmänna avtalsvillkor, punkt 7)

3.2.15 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada, om fel, brist eller annan grund för ersättningsansvar var eller borde ha varit känt för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

3.2.16 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

3.2.17 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del skadan ersätts från någon annan ansvarsförsäkring som den försäkrade har.

4 UTREDNING AV SKADA

4.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att ge Lokalförsäkring tillfälle att värdera skadans belopp och möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan
- lägga fram åt Lokalförsäkring de uppgifter och dokument som försäkringstagaren har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av skadan
- skaffa eller göra nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skäliga kostnader har tillgång till.

Om skadan leder till rättegång ska den försäkrade utan dröjsmål underrätta Lokalförsäkring om detta.

Om den försäkrade inte på förhand har underrättat Lokalförsäkring om en rättegång, har Lokalförsäkring ingen skyldighet att ersätta kostnader eller utgifter som rättegången föranlett.

4.2 Lokalförsäkrings skyldigheter

Lokalförsäkring utreder om försäkringstagaren är skadeståndskyldig för en skada som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner ett krav, binder detta inte Lokalförsäkring, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om Lokalförsäkring har meddelat den försäkrade att man inom gränserna för försäkringsbeloppet är beredd att för ersättning av skador, som omfattas av denna försäkring, ingå en överenskommelse med den skadelidande och den försäkrade inte samtycker härtill, är Lokalförsäkring inte skyldig att ersätta kostnader som uppstått efter denna tidpunkt eller att göra ytterligare utredningar i ärendet.

5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

De kostnader som anges i punkterna 5.1–5.3 ersätts inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet.

5.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas enligt de bestämmelser och den rättspraxis som gäller för skadestånd.

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel denne eventuellt fått till följd av den händelse som orsakat skadan. Om ingen annan grund finns, betalas ersättningen enligt huvudtal.

5.2 Avväjningskostnader vid hotande skaderisk

Då ett skadefall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att ansvara för att skadan avväjrs eller begränsas (se allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för en ansvarsskada mot annan kan avväjras, men inga längre gående efteråtgärder för skada om man inte separat kommer överens om dessa åtgärder med Lokalförsäkring. Kostnaderna för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar miljöskada på den egna egendomen såsom egen mark, ska utöver det som nämns ovan, följande efterföljas:

Skada som orsakas egen mark, eget vatten eller annan egendom som är ens egen ersätts inte.

Avväjningskostnader ersätts endast i situationer, där omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. då ämnen som förstör miljön förs från den egna marken annanstans via grundvattnet eller jordmånen.

Bara de nödvändiga åtgärderna med vilka ett omedelbart hot om en skada mot annans egendom, som ersätts från försäkringen, har kunnat avlägsnas.

För att åtgärda den situation som uppstått, kan man när en miljöskada inträffat, vara tvungen att utföra mer omfattande åtgärder än de som krävs för att avväjra ett omedelbart hot. Sådana åtgärder kan t.ex. vara att transportera bort förorenade jordmassor eller att förstöra eller neutralisera problemavfall som uppstått. **Kostnader som uppstått till följd av dessa ersätts inte från ansvarsförsäkringen som avväjningskostnader ens i det fall att det är frågan om åtgärder till följd av myndigheters tvingande bestämmelser.**

5.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader för utredning av skada, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som försäkringstagaren enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller som man inte särskilt kommit överens om med Lokalförsäkring.

Om skadestandsfrågan behandlas i rätten och kravet till sina grunder uppenbart gäller en skada som ska ersättas från försäkringen, betalar Lokalförsäkring rättegångskostnaderna som orsakas av rättegången.

Om rättegången även gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den andel av kostnaderna som hänför sig till det ersättningskrav som omfattas av försäkringen.

5.4 Försäkringsbelopp

5.4.1 Ersättningens maximibelopp

Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör det högsta sammanlagda beloppet, inklusive utrednings- och rättegångskostnaderna, som betalas i ersättning för en och samma skada. Avväjningskostnader ersätts enligt punkt 6.2 i allmänna avtalsvillkor.

5.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada, oberoende av om skadorna konstaterats un-

der en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder, anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan har konstaterats.

5.5 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje skada den i försäkringsbrevet antecknade självriskan, som dras av från det sammanlagda beloppet av skadeståndet, avväjningskostnaderna och utrednings- och rättegångskostnaderna som räknats ut enligt villkoren.

5.6 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada

Då en miljöskada (se punkt 3.2.5) hotar eller har inträffat, ska försäkringstagaren omedelbart anmäla skadan till Lokalförsäkring för att förvissa sig om vilka av skadans avväjningsåtgärder som omfattas av ansvarsförsäkringens ersättningsområde (se punkt 5.2).

Rättskyddsförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som orsakats av anlitan av juristhjälp i tviste- och brottmål samt ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt 3. Försäkringen gäller den försäkrade i ärenden som hänför sig till privatlivet.

2 DOMSTOLAR OCH FÖRSÄKRINGENS GILTIGHETSOMRÅDE

Den försäkrade kan använda försäkringen i ärenden som kan anhängiggöras

- i Finland vid tingsrätt och i bostadsdomstol samt i deras besvärsinstanser
- i de övriga nordiska länderna i domstolar som motsvarar ovan nämnda
- vid skiljeförfarande.

Försäkringen ersätter sålunda inte kostnader i ärenden som endast kan behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar till exempel av länsstyrelsen, förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.

3 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS

3.1 Definition på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomst av tvist. En tvist har uppkommit då ett individualiserat krav har gjorts stridigt till grunden eller beloppet.

i brottmål

- av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk som bestridits till grunderna eller beloppet

- att målsäganden väcker åtal och fortsätter åtal mot den försäkrade, då den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller lagt ner åtalet. Åtal har väckts då målsägandes stämningensansökan inkommit till tingsrättens kansli. Det är fråga om fortsatt åtal då målsäganden, efter att den allmänna åklagaren lagt ner åtalet, skriftligen har anmält till domstolen att han driver åtalet.

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om försäkringen emellertid har varit i kraft i mindre än två år när försäkringsfallet inträffar, ska också de omständigheter som utgör grunden för tvisten, kravet eller åtalet, ha uppkommit under försäkringens giltighetstid. Till försäkringens giltighetstid räknas då den tid, under vilken försäkringen för den försäkrades del oavbrutet varit i kraft med motsvarande innehåll hos en eller flera försäkringsgivare.

3.2 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall, då

- två eller flera med denna försäkring försäkrade står på samma sida i tvistemål, brottmål eller ansökningsärende
- den försäkrade har flera tvistemål, brottmål och ansökningsärenden, som grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

4 BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL FÖRSÄKRINGSFALL

Försäkringen ersätter inte kostnader som den försäkrade orsakats i ett ärende,

- 1) där bestridande av krav inte kan visas
- 2) som gäller den försäkrades eller med denne i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande eller tidigare arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i kommersiellt företag eller medlemskap i dylikt företags administrativa organ eller annan verksamhet i huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
- 3) som gäller placeringsverksamhet eller enskild placering vars värde har varit över 100 000 euro då tvisten uppstod eller placeringen gjordes
- 4) som gäller borgen, pant eller annan förpliktelse för gäld eller förpliktelse som ingåtts för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 5) som gäller lån som beviljats för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
- 6) som gäller annan fastighet, bostadsaktie eller hyreslägenhet än den försäkrades stadigvarande bostad eller fritidsbostad i den försäkrades eget bruk
- 7) som är av ringa betydelse för den försäkrade
- 8) där försäkrade i denna försäkring är motparter
- 9) som gäller fordran eller anspråk som överlåtits till den försäkrade, om inte två år förflutit sedan överlåtelsen, då tvisten uppstod
- 10) där det är fråga om åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade eller ett privaträttsligt anspråk som målsäganden, medan åtalet är anhängigt, framför mot den försäkrade som är åtalad
- 11) som gäller mot den försäkrade riktat privaträttsligt anspråk, som grundar sig på en sådan handling, för vilken den försäkrade dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller inte dömts till straff på basis av specialstadganden som gäller detta

- 12) som gäller av den försäkrade framfört ersättningsanspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken denne dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller inte dömts till straff med stöd av specialstadganden som gäller detta
- 13) som gäller äktenskapsskillnad eller förmögenhetstvister eller andra krav som hänför sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv eller avslutande av samliv i äkten-skapsliknande former
- 14) som gäller barnens omvårdnad, försörjning eller umgängesrätt, då man första gången kommer överens eller beslutar om dessa frågor eller då deras behandling hänför sig till avslutande av samliv
- 15) där det är fråga om att utse intressebevakare, godeman, skiftesman eller boutredningsman
- 16) där de kostnader som orsakas den försäkrade ersätts från ansvarsförsäkring eller rättskyddsförsäkring i anslutning till bil- eller båtförsäkring
- 17) som gäller konkurs
- 18) som gäller utsökning, verkställighetstvister som avses i utsökningslagen eller verkställighet i anslutning till utsökning
- 19) där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagsreaniering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen
- 20) där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av försäkringsfallet som den försäkrade anmält antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättskyddsförsäkring
- 21) som behandlas som grupptalan eller -klagomål.

5 ÅTGÄRDER VID INTRÄFFAT FÖRSÄKRINGSFALL

5.1 Om den försäkrade vill använda sig av försäkringen, ska denne på förhand skriftligen meddela detta till Lokalförsäkring. Lokalförsäkring ger då ett skriftligt ersättningsbeslut åt den försäkrade.

5.2 Den försäkrade ska som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen eller om den försäkrade inte överhuvudtaget anlitar något ombud, betalas ingen ersättning från försäkringen.

5.3 Den försäkrade ska vid rättegång och i förhandlingar kräva full ersättning av motparten för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade utan motiverad orsak inte av motparten kräver ersättning för sina kostnader, kan ersättningen som betalas från försäkringen sänkas eller förvägras i enlighet med lagen om försäkringsavtal.

5.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för Lokalförsäkring medge beloppet av kostnaderna för ärendets skötsel.

Den ersättning som den försäkrade eventuellt betalat till sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader för binder inte Lokalförsäkring vid bedömningen av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

6 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER

6.1 Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör vid varje försäkringsfall övre gräns för Lokalförsäkrings ersättnings-skyldighet.

6.2 Självrisk

Den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet avdras från de kostnader som ersätts.

6.3 Kostnader som ersätts

Försäkringen ersätter av försäkringsfallet orsakade nödvändiga och skäligena advokat- och rättegångskostnader för den försäkrade enligt följande:

6.3.1 Sökande av ersättning från rättskyddsförsäkring

Arvoden och kostnader för den försäkrades ombud, om ersättning betalas för försäkringsfallet.

6.3.2 I tvistemål och ansökningsärende

Den försäkrades kostnader för anlitande av ombud och för bevisning om det är fråga om en tvist som har handlagts eller som omedelbart kunde ha gjorts till föremål för handläggning vid de i punkt 2 nämnda domstolarna.

Om förutsättningen för att en tvist ska kunna hänskjutas till prövning av domstol, är rättshandling eller beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att sagda förutsättning är uppfylld.

Ombudets arvoden och kostnader, om ovan i denna punkt avsedd tvist har handlagts av konsumenttvistenämnden, Försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ i stället för domstol.

6.3.3 Ärende som är föremål för skiljeförfarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och bevisning i tvist som avses i punkt 6.3.2. **Arvoden och kostnader för skiljemän ersätts dock inte.**

6.3.4 I brottmål

6.3.4.1 Som målsägande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och bevisning till den del det vid rättegången är fråga om den försäkrades privaträttsligt krav till följd av brott.

6.3.4.2 Som svarande

Den försäkrades rättegångskostnader för anlitande av ombud och bevisning, om det är fråga om åtal som målsäganden driver mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren har beslutat att inte väcka åtal eller har lagt ner det.

6.3.5 Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om sökande av ändring hos högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader på grund av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av dom eller återställt försutten fatalitetid.

6.3.6 Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades privata intresse eller om den försäkrade i försäkringsfallet har att bevaka ett gemensamt intresse med personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som anses utgöra den försäkrades andel.

6.4 Ersättningsbelopp och dess uträkning

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt rättsnormerna gällande rättegångskostnader i rättegångsbalken och i lagen om rättegång i brottmål. Om domstol på grund av parternas medgivande inte i sitt utslag har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnaderna, eller om ärendet har avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av de kostnader som vanligen utdöms eller erlaggs i motsvarande ärenden.

För anlitande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Då arvodets och kostnadernas skälighet bestäms, beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

6.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- 1) **motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala.** Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade har ålagts att betala ersätts dock enligt samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader då
 - den försäkrade vid rättegången har biträts av konsumentombudsmannen eller dennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit av vikt för tillämpning av lag och för konsumenternas allmänna intresse eller
 - den försäkrades motpart huvudsakligen har låtit bli att följa det beslut som konsumenttvistenämnden, Försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ fattat, och som till ärendets centrala delar är positivt för den försäkrade.
- 2) **rättegångskostnader som betalats från statsmedel, som betalats för avgiftsfri rättegång eller på basis av lagar om rättegång i brottmål eller andra stadganden och inte heller rättshjälp som på basis av lag om allmän rättshjälpsverksamhet sköts av kommunen och på kommunens kostnad**
- 3) **kostnader som orsakats av verkställande av dom eller beslut**
- 4) **den försäkrades tidspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader och inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller till följd av förfarande från den försäkrades sida som ökar kostnaderna eller orsakar onödiga kostnader**
- 5) **kostnader som orsakats av införskaffande av ett juridiskt sakkunnigutlåtande**
- 6) **kostnader som orsakas av uppgörande av brottsanmälan och av förundersökning i brottmål**
- 7) **kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent**
- 8) **kostnader som den försäkrade eller dennes ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iaktta order givna av domstolen eller genom att framlägga en invändning, som de har vetat eller borde ha vetat vara**

- obefogad, eller som de annars genom att förlänga rättegången uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat
- 9) kostnader för rättegång, som den försäkrade eller dennes ombud inlett utan att motparten gett anledning därtill, eller i övrigt uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat en onödig rättegång
- 10) arvoden och kostnader för skiljemän.

6.6 Andra bestämmelser som gäller ersättning

6.6.1 Lokalförsäkring betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens utslag har vunnit laga kraft eller förlikning nåtts.

6.6.2 Den kostnadsersättning, som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, ska räknas som minskning av Lokalförsäkrings ersättningskyldighet, om denna ersättning har kunnat indrivras av den betalningsskyldige.

6.6.3 Om motparten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning, som är obetald vid betalning av ersättning från försäkringen, är den försäkrade skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning på Lokalförsäkring upp till det belopp som erlagts från försäkringen.

6.6.4 Om den försäkrade har varit tvungen att själv betala en del av kostnaderna på grund av att kostnaderna överstiger det i punkt 6.1 nämnda maximiersättningsbeloppet, är den försäkrade skyldig att till Lokalförsäkring överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överskrider den andel som den försäkrade själv betalat.

Privat olycksfallsförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringen ersätter olycksfall som inträffat under försäkringens giltighetstid och andra försäkringsfall som särskilt anges i villkoren. Ersättningarna betalas enligt dessa villkor på det sätt som noggrannare beskrivs nedan.

2 ERSÄTTNINGSTAGARE

Ersättningstagare är den försäkrade eller annan som är berättigad till ersättning. Vid dödsfall är ersättningstagare förmånstagare.

Förmånstagare är den försäkrades anhöriga om inte försäkringstagaren skriftligen före försäkringsfallet har meddelat någon annan förmånstagare till Lokalförsäkring. För förordnande av förmånstagare redogörs i punkt 10 i allmänna avtalsvillkor.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

3.1 Giltighetsstadganden i anslutning till försäkringsform

3.1.1 För 18 år fyllda personer gäller försäkringen endast på fritiden. Från fritidsförsäkringen betalas inte ersättning för försäkringsfall som

- kan ersättas enligt någon lag om olycksfallsförsäkring eller

- har inträffat då den försäkrade i förvärvssyfte utfört arbete i annans tjänst eller som självständig företagare eller under omständigheter som beror på sådant arbete (t.ex. på arbetsresa).

Den försäkrade ska vid behov till Lokalförsäkring lämna in olycksfallsförsäkringsanstaltens beslut som utredning över om man till följd av samma olycksfall betalar ersättning till denne enligt lag om olycksfallsförsäkring.

3.1.2 För person under 18 år gäller försäkring som heltidsförsäkring i skolan, i arbetet och på fritiden.

3.2 Giltighetsområde

Försäkringen gäller överallt i världen.

Från försäkringen betalas inte ersättning om olycksfallet har inträffat efter att det har gått över 12 månader sedan vistelsen utomlands började. En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål.

3.3 Giltighet vid idrottsverksamhet

3.3.1 Försäkringen gäller för försäkrad under 17 år i all idrottsverksamhet, förutom i professionell idrott.

3.3.2 För 17 år fyllda personer gäller försäkringen vid idrott som man utövar för att upprätthålla den egna fysiska konditionen.

3.3.3 **Försäkringen gäller inte i professionell idrott.** Med professionell idrott avses att den försäkrade får lön eller annan ersättning för idrottandet eller att denne ska försäkras med en försäkring enligt lag om olycksfalls- och pensionskydd för idrottsutövare.

3.3.4 För 17 år fylld person gäller försäkringen inte för vårdkostnadernas och dagersättningens del i

- tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller vid träning enligt träningsprogram och inte heller vid annat idrottsevenemang vars arrangör förutsätter att deltagaren tecknar licensförsäkring eller undertecknar klausul om ansvarsfrihet
- kamp- och kontaktsporter eller självförsvarsgrenar såsom judo, brottning, boxning, karate eller motsvarande
- kraftsporter, såsom tyngdlyftning, styrkelyft eller motsvarande
- bodybuilding
- motorsporter, såsom go-kart, motocross, rallysport eller motsvarande
- klättringsgrenar såsom bergs-, klipp-, is-, väggklättring eller motsvarande
- apparat- eller fridykning
- luftsporter såsom fallskärmshoppning, segelflygning, flygning med varmluftsballong, hängflygning, skärmflygning eller flygning med ultralätt flygplan eller flygplan byggt i hobby syfte
- bungyhopp
- freestyleskidåkning, hastighetsåkning eller störtlopp eller utförsåkning utanför markerade backar.

3.3.5 En försäkring (idrottskydd) kan beviljas separat för idrottsgrenar eller verksamheter som anges i punkt 3.3.4, med undantag av motorsporter.

3.4 Giltighet under flygresa

Försäkringen gäller under flygresa, då den försäkrade är passagerare i ett luftfartyg försett med nationalbeteckning.

Om samma person samtidigt har flera gällande privata olycksfallsförsäkringar och reseförsäkringar hos ett eller flera försäkringsbolag är dessa i kraft under flygresan **upp till ett försäkringsbelopp på sammanlagt högst 252 282 euro**, med undantag av separata flygolycksfallsförsäkringar.

Vid olycksfall som sker i samband med flygolycka gäller försäkringen inte för personer som hör till flygpersonalen eller som utför uppdrag i anslutning till flygningen.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTTS SOM OLYCKSFALL OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Olycksfall

Ett olycksfall är en plötslig händelse som sker utan den försäkrades förskyllan, beror på en yttre orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada.

Som olycksfall ersätts även drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, förgiftning till följd av ämne som intagits i misstag, gasförgiftning och skada till följd av en avsevärd tryckväxling, vilka skett utan den försäkrades förskyllan.

Som olycksfall ersätts också sträckningsskada i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller kraftansträngning, till den del den inte beror på lyte, skada eller sjukdom som inte ersätts enligt dessa försäkringsvillkor. **Ersättning betalas endast om läkarvården har inletts inom 14 dygn efter att man skadat sig. Ersättning betalas för högst sex veckor efter att sträckningsskadan uppstått.**

Som vårdkostnader för en sträckningsskada till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning ersätts inte magnetundersökning eller kirurgiska ingrepp.

4.2 Begränsningar som gäller olycksfall

4.2.1 Som olycksfall ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- den försäkrades sjukdom eller lyte
- kirurgiskt ingrepp, vård- eller annan medicinsk åtgärd, om åtgärden inte har utförts för behandling av skada som ersätts från denna försäkring
- förgiftning orsakad av ämne som intagits som föda
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre faktor skulle ha bidragit till skadan
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- användning av läkemedel, alkohol eller annat rusmedel
- krig, uppror eller väpnad konflikt. Denna begränsning tillämpas inte under 14 dygn efter att de väpnade aktionerna börjat, förutom när det är fråga om storkrig eller när den försäkrade själv har deltagit i nämnda aktioner

- att den försäkrade har tjänstgjort i internationella fredsbevarande uppgifter eller uppgifter i anslutning till dessa
- plötslig inverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och dödar massvis med människor.

4.2.2 Som olycksfall ersätts inte

- diskbräck, bräck i magen eller lumsken, ruptur i akillessena och inte heller upprepade urledvridningar om inte skadan orsakats av ett olycksfall i vilket även friska vävnader skulle skadas
- smittosam sjukdom och dess följder som orsakats av bett eller sting
- psykiska följder till följd av olycksfall.

4.3 Inverkan av sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte beror på olycksfall

En sjukdom, ett lyte, en skada eller en degeneration i stöd- och rörelseorganen som är oberoende av olycksfallet ersätts inte, även om de skulle ha varit symptomfria före olycksfallet.

Om dessa faktorer, som inte beror på olycksfallet, väsentligt har bidragit till uppkomsten av skada till följd av olycksfall eller till att dess läkning fördröjts, betalas vårdkostnader, dag-ersättning och menersättning bara till den del som vården, arbetsförmågan eller menet på basis av den medicinska kunskapen kan anses ha orsakats av det ersättningsbara olycksfallet.

5 ERSÄTTNINGSBESTÄMMELSER SOM GÄLLER OLYCKSFALL

5.1 Vårdkostnader till följd av olycksfall

5.1.1 Lokalförsäkring ersätter på basis av originalkvitton de sjukvårdskostnader till följd av olycksfall **som inte ersätts med stöd av någon lag.**

5.1.2 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts kostnader som anges i punkt 5.2 och som orsakats av ett olycksfall som inträffat under försäkringens giltighetstid.

5.1.3 Som vårdkostnader för skada till följd av olycksfall ersätts också kostnader för vård, som gets och undersökningar som gjorts utomlands, vilka anges i punkt 5.2.

5.1.4 Ersättning av vårdkostnader förutsätter att undersökning och vård av skada har ordinerats av läkare och att de enligt den allmänt godkända medicinska kunskapen är nödvändiga för undersökningen och vården av skadan. Vårdkostnaderna ska vara skäliga.

5.1.5 Försäkringen ersätter vårdkostnader för samma olycksfall **högst upp till det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet.**

5.2 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts

- kostnader för undersökningar och vårdåtgärder som utförts av en läkare eller en yrkesperson inom hälsovårdssektorn
- nödvändiga och oundvikliga resekostnader i anslutning till ovannämnda undersökningar eller behandlingar ersätts **dock högst till närmaste, på medicinska grunder motiverade plats, där de kan ges.** Om resan har gjorts med privat-

bil, bestäms ersättningen enligt kilometerersättningen som Folkpensionsanstalten tillämpar.

- skäliga kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för Lokalförsäkring.
- läkemedel som läkaren ordinerat för vård av skada som på basis av ett tillstånd som myndigheten beviljat säljs på apotek, **med undantag av de preparat som anges i punkt 5.3**
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i användning och gått sönder i samband med olycksfall som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande föremål.
- kostnader för reparation av glasögon som varit i användning och skadats i samband med olycksfall som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande glasögon. **Kostnader ersätts upp till ett belopp av högst 500 euro per försäkringsfall. Reparationen eller återanskaffningen ska göras inom tre månader från olycksfallet.**
- första glasögonen som ordinerats till följd av en skada som orsakats av olycksfall
- av Lokalförsäkring på förhand godkända kostnader för kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av en olycksfallsskada som ersätts från denna försäkring
- kostnader för nödvändig fysikalisk vård som ordinerats av läkare till följd av operation eller gipsning av en skada som orsakats av olycksfall, **dock för en vårdperiod som omfattar högst 10 behandlingar per olycksfall**
- förbandsmaterial samt anskaffning av det första ortopediska stödet som är nödvändigt för vård av en olycksfallsskada
- för person under 18 år de nödvändiga extra kostnader för skolresor, som på grund av en ersättningsbar skada och enligt läkarordination gjorts med ett fortskaffningsmedel som avviker från det sedvanliga, då kommunen med stöd av lagen inte är skyldig att ersätta dessa kostnader.

5.3 Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts inte

- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar och inte heller resekostnader i anslutning därtill
- tillägg för hembesök eller hemvård
- inkomstbortfall eller andra indirekta kostnader
- rehabilitering
- fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med dessa jämställd vård, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 5.2
- kostnader för tal-, psyko-, närings-, ergo- eller neuropsykologisk terapi eller annan med dessa jämförbar terapi
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, bassalvor, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter eller homeopatiska eller antroposofiska preparat
- medicinsk utrustning, andra hjälpmedel eller proteser, förutom de som anges i punkt 5.2
- kosmetisk eller plastikkirurgisk vård, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 5.2
- andra sådana kostnader som inte har angetts i punkt 5.2.

5.4 Menersättning

5.4.1 Definition på men

Med ett men avses ett på medicinska grunder bedömt allmänt men, som den försäkrade orsakas till följd av olycksfall. Då ett men bestäms beaktas endast arten av den skada som olycksfallet orsakat **men inga individuella förhållanden såsom yrke eller fritidsintressen.**

Menets omfattning fastställs enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut om invaliditetsklassificering som baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring och gällde vid skadetidpunkten. Skadorna har indelats i invaliditetsklasserna 0-20 så att invaliditetsklass 1 motsvarar ett femprocentigt medicinskt men och varje följande klass motsvarar ett men som är fem procentenheter högre. Invaliditetsklass 20 motsvarar ett fullständigt 100 procentigt men.

5.4.2 Ersättning för bestående men

Ersättning för bestående men betalas efter att menet har blivit bestående, dock tidigast ett år efter olycksfallet. Som ersättning betalas den del av försäkringsbeloppet, som gällde vid skadetidpunkten och som motsvarar invaliditetsklassen.

Ersättning betalas dock inte för ett men som framkommer först efter att tre år förflutit sedan försäkringsfallet.

Om invaliditetsklassen, till följd av att skadan förvärrats, ändras innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades, ska tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas. **Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats, om förändringen framkommit först efter ovannämnda tid.**

5.5 Dödsfallsersättning

För dödsfall genom olycksfall, som ska ersättas, betalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten.

Ersättning betalas dock inte om den försäkrade avlider efter att tre år förflutit sedan olycksfallet.

5.6 Ersättning från resenärförsäkringen

Den privata olycksfallsförsäkringen ersätter inte skada om skadan ersätts på basis Resenärförsäkringen som ingår i Ungdomsförsäkringen.

6 ANSÖKAN OM ERSÄTTNING

6.1 Utredning av olycksfall

Ersättnings sökanden ska till Lokalförsäkring lämna in ersättningsansökan om skadan. Ersättningsansökan kan göras per telefon, på internet, personligen på kontoret eller genom att lämna in en skriftlig skadeanmälan.

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättnings sökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom 10 år från det att försäkringsfallet inträffat eller från det att skadepåföljden uppkommit. **Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättnings sökanden sin rätt till ersättning.**

6.2 Ersättning för vårdkostnader

Ersättningsökanden ska själv betala vårdkostnaderna och söka ersättningsandelen enligt sjukförsäkringslagen hos FPA:s lokalbyrå inom sex månader från kostnadernas betalningsdag. För betalning av försäkringsersättning ska ersättningsökanden till Lokalförsäkring lämna in FPA:s ersättningsberäkning i original och kopior på originalkvitton för kostnaderna. De kvitton som FPA inte betalar ersättning för, ska lämnas in i original till Lokalförsäkring.

Om den försäkrade har rätt att få ersättning för vårdkostnader med stöd av någon annan lag än sjukförsäkringslagen, ska ersättning först sökas enligt ifrågavarande lag.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen eller någon annan lag har gått förlorad till följd av att man försummat nämnda utsatta tider eller någon annan orsak, avdras från ersättningen den andel som skulle ha betalats på basis av dessa lagar.

6.3 Dödsfallsersättning vid dödsfall genom olycksfall

För betalning av dödsfallsersättning ska ersättningsökanden till Lokalförsäkring lämna in den försäkrades dödsattest och en officiell utredning över förmånstagarna och deras betalningsadresser.

Resenärförsäkring

I ALLMÄN BESKRIVNING

Försäkringen ersätter skador som under försäkringens giltighetstid orsakats av försäkringsfall som fastställs i försäkringsvillkoren. Ersättningarna betalas enligt dessa villkor på det sätt som noggrannare beskrivs nedan.

Följande försäkringsskydd ingår i resenärförsäkringsavtalet:

- vårdkostnader för sjukdom eller olycksfall under resa
- menersättning till följd av olycksfall under resa
- dödsfallsersättning till följd av olycksfall under resa eller allmänfarlig smittosam sjukdom
- annullering av resa
- avbrytande av resa
- försening från resa.

Vid dödsfall under resa ersätter försäkringen därtill skäligen kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands högst till ett belopp som motsvarar kostnaderna för hemtransport.

2 ERSÄTTNINGSTAGARE

Ersättningstagare är den försäkrade eller annan som är berättigad till ersättning. Vid dödsfall är ersättningstagare förmånstagare.

Förmånstagare är den försäkrades anhöriga om inte försäkringstagaren skriftligen före försäkringsfallet har meddelat någon annan förmånstagare till Lokalförsäkring. För förordnande av förmånstagare redogörs i punkt 10 i allmänna avtalsvillkor.

3 FÖRSÄKRINGENS GILTIGHET

3.1 Giltighetsområde

Försäkringen gäller under resor som påbörjas i Finland. Försäkringen gäller överallt i världen.

I Finland gäller försäkringen under resor som företas till platser som fågelvägen befinner sig på minst 50 kilometers avstånd från den försäkrades hem, arbets- eller studieplats eller fritidsbostad. Försäkringen gäller inte på ovannämnda platser eller under resor mellan ovannämnda platser, även om resans längd överstiger 50 kilometer.

3.2 Giltighetstid

Försäkringen gäller under resor som påbörjas från Finland och räcker **högst 90 dygn**. När resan varar längre än 90 dygn, **upphör Lokalförsäkrings ansvar då 90 dygn gått sedan resan började**.

Genom ett tilläggsavtal och -premie gäller försäkringen också till den del som resan varar längre än 90 dygn.

En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål.

3.3 Giltighet vid idrottsverksamhet

3.3.1 Försäkringen gäller för försäkrad under 17 år i all idrottsverksamhet, förutom i professionell idrott.

3.3.2 För 17 år fyllda personer gäller försäkringen vid idrott som man utövar för att upprätthålla den egna fysiska konditionen.

3.3.3 Försäkringen gäller inte i professionell idrott. Med professionell idrott avses att den försäkrade får lön eller annan ersättning för idrottandet eller att denne ska försäkras med en försäkring enligt lag om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

3.3.4 För 17 år fylld person gäller försäkringen inte för vårdkostnadernas del i

- tävling eller match arrangerad av idrottsförbund eller -förening eller vid träning enligt träningsprogram och inte heller vid annat idrottsevenemang vars arrangör förutsätter att deltagaren tecknar licensförsäkring eller undertecknar klausul om ansvarsfrihet
- kamp- och kontaktsporter eller självförsvarsgrenar såsom judo, brottning, boxning, karate eller motsvarande
- kraftsporter, såsom tyngdlyftning, styrkelyft eller motsvarande
- bodybuilding
- motorsporter, såsom go-kart, motocross, rallysport eller motsvarande
- klättringsgrenar såsom bergs-, klipp-, is-, väggklättring eller motsvarande
- apparat- eller fridykning
- luftsporter såsom fallskärmshoppning, segelflygning, flygning med varmluftsballong, hängflygning, skärmflygning eller flygning med ultralätt flygplan eller flygplan byggt i hobbysyfte

- bungyhoop
- freestyleskidåkning, hastighetsåkning eller störtlopp eller utförsåkning utanför markerade backar.

3.3.5 En försäkring (idrottskydd) kan beviljas separat för idrottsgrenar eller verksamheter som anges i punkt 3.3.4, med undantag av motorsporter.

3.4 Försäkringens giltighet under flygresa

Försäringen gäller under flygresa, då den försäkrade är passagerare i ett luftfartyg försett med nationalbeteckning.

Om samma person samtidigt har flera gällande privata olycksfallsförsäkringar och reseförsäkringar hos ett eller flera försäkringsbolag är dessa i kraft under flygresan **upp till ett försäkringsbelopp på sammanlagt högst 252 282 euro**, med undantag av separata flygolycksfallsförsäkringar.

Vid olycksfall som sker i samband med flygolycka gäller försäringen inte för personer som hör till flygpersonalen eller som utför uppdrag i anslutning till flygningen.

4 FÖRSÄKRINGSFALL SOM ERSÄTTS OCH BEGRÄNSNINGAR I ANSLUTNING TILL DEM

4.1 Olycksfall under resa

4.1.1 Olycksfall under resa är en plötslig händelse som sker utan den försäkrades förskyllan, beror på en yttre orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada.

Som olycksfall under resa ersätts även drunkning, värmeslag, solsting, förfrysning, förgiftning till följd av ämne som intagits i misstag, gasförgiftning och skada till följd av en avsevärd tryckväxling, vilka skett utan den försäkrades förskyllan.

Som olycksfall under resa ersätts också sträckningsskada i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller kraftansträngning, till den del den inte beror på sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte ersätts enligt dessa försäkringsvillkor. **Förutsättningen för ersättning är att läkarvården inleds inom 14 dygn efter att man skadat sig. Ersättning betalas för högst sex veckor efter att sträckningsskadan uppstått.**

Som vårdkostnader för en sträckningsskada till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning ersätts inte magnetundersökning och inte heller kirurgiska ingrepp.

4.1.2 Som olycksfall under resa ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- den försäkrades sjukdom eller lyte
- kirurgiskt ingrepp, vård- eller annan medicinsk åtgärd, om åtgärden inte har utförts för behandling av skada som ersätts från denna försäkring
- förgiftning orsakad av ämne som intagits som föda
- bitning på tand eller tandprotes, även om en yttre faktor skulle ha bidragit till skadan
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- användning av läkemedel, alkohol eller annat rusmedel

- **krig, uppror eller väpnad konflikt.** Denna begränsning tillämpas inte under 14 dygn efter att de väpnade aktionerna börjat, förutom när det är fråga om storkrig eller när den försäkrade själv har deltagit i nämnda aktioner
- **att den försäkrade har tjänstgjort i internationella fredsbevarande uppgifter eller uppgifter i anslutning till dessa**
- **plötslig inverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och dödar massvis med människor.**

4.1.3 Som olycksfall under resa ersätts inte

- **diskbräck, bräck i magen eller lumsken, ruptur i akillesena och inte heller upprepade urledvridningar** om inte skadan orsakats av ett olycksfall i vilket även friska vävnader skulle skadas
- **smittosam sjukdom och dess följder som orsakats av bett eller sting**
- **psykiska följder till följd av olycksfall.**

4.1.4 Inverkan av sjukdom, lyte, skada eller degeneration som inte beror på olycksfall under resa

En sjukdom, ett lyte, en skada eller en degeneration i stöd- och rörelseorganen, som är oberoende av olycksfall under resa ersätts inte, även om de skulle ha varit symptomfria före olycksfallet.

Om dessa faktorer, som inte beror på olycksfallet, väsentligt har bidragit till uppkomsten av skada till följd av olycksfall eller till att dess läkning fördröjts, betalas vårdkostnader och menersättning bara till den del som vården eller menet på basis av den medicinska kunskapen kan anses ha orsakats av det ersättningsbara olycksfallet.

4.2 Sjukdom under resa

4.2.1 Sjukdom under resa är en sådan oförutsedd och plötslig sjukdom som kräver läkarvård, vars första symptom har yppats under resan eller som enligt allmän medicinsk erfarenhet annars ska anses ha fått sin början under resan.

En förutsättning för att sjukdom under resa ska ersättas är att man har sökt läkarvård under resan eller inom 14 dygn efter att resan avslutades. Ifall det är fråga om en smittosam sjukdom, vars inkubationstid är längre än 14 dygn, tillämpas inte denna tidsfrist.

4.2.2 Ersättning betalas också för vårdkostnader som orsakats av att en redan tidigare känd sjukdom plötsligt förvärrats eller att tillståndet förändrats under resan, **ifall förvärrningen eller det förändrade tillståndet enligt allmän medicinsk erfarenhet inte varit sannolik eller att vänta. I dessa fall ersätts endast akut vård som under högst en veckas tid getts vid resmålet.**

4.2.3 Som sjukdom under resa ersätts inte sjukdom, vars tydliga symptom yppats redan innan resan började eller vars undersökningar eller vårdåtgärder inte är slutförda före resan börjar, även om sjukdomen konstateras under resan.

4.2.4 Som sjukdom under resa ersätts inte försäkringsfall som orsakats av

- användning av läkemedel, alkohol eller rusmedel
- den försäkrades självmord eller självmordsförsök
- plötslig inverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och dödar massvis med människor.

4.3 Ersättningsbestämmelser för olycksfall och sjukdom under resa

4.3.1 Lokalförsäkring ersätter på basis av originalfakturor och -kvitton de sjukvårdskostnader till följd av olycksfall och sjukdom under resa **som inte ersätts med stöd av någon lag.**

4.3.2 Vårdkostnader till följd av skada som ersätts som olycksfall under resa, ersätts **högst till dess att tre år förflutit sedan olycksfallet inträffade.**

4.3.3 Vårdkostnader till följd av sjukdom som ersätts som sjukdom under resa ersätts **högst till dess att 120 dygn förflutit sedan vården inleddes.**

4.3.4 Ersättning av vårdkostnader förutsätter att undersökning och vård av skada har ordinerats av läkare och att de enligt den allmänt godkända medicinska kunskapen är nödvändiga för undersökningen och vården av skadan. Vårdkostnaderna ska vara skäligena.

4.3.5 I vårdkostnader som ersätts ingår

- kostnader för undersökningar och vårdåtgärder som utförts av en läkare eller en yrkesperson inom hälsovårdssektorn
- skäligena kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för Lokalförsäkring.
- läkemedel som läkaren ordinerat och som på basis av ett tillstånd som myndigheten beviljat säljs på apotek, **med undantag av de preparat som anges i punkt 4.3.6**
- kostnader för nödvändig fysikalisk vård som ordinerats av läkare till följd av operation eller gipsning av en skada som orsakats av olycksfall under resa, **dock för en vårdperiod som omfattar högst 10 behandlingar per olycksfall**
- medicinskt sett nödvändiga skäligena kostnader som orsakats av vård eller undersökning av olycksfall under resa som en tandläkare har gett eller ordinerat
- oundvikliga, skäligena och nödvändiga resekostnader som ansluter sig till vården som getts på ovan nämnda resmål. Om resan har gjorts med privatbil, bestäms ersättningen enligt kilometerersättningen som Folkpensionsanstalten tillämpar.
- kostnader för nödvändig förstahjälps vid akut tandvärk, ifall värken börjat och vården getts på resmålet, **dock högst upp till ett belopp av 120 euro inklusive resekostnader.** Dessa kostnader ersätts också i det fall att värken orsakats av bitning eller av annat än sjukdom under resa.
- nödvändiga telefonutgifter i samband med sjukvård **upp till ett belopp av 100 euro**
- av Lokalförsäkring på förhand godkända skäligena kostnader för sjuktransport till hemlandet och för ledsagare som nödvändigt behövs på resan
- av Lokalförsäkring på förhand godkända kostnader för resa och logi till resmålet och tillbaka till Finland för en nära anhörig, ifall den försäkrade till följd av olycksfall eller sjukdom under resa som ska ersättas, enligt medicinska grunder bedömt, svävar i livsfara. **Ersättning för logi betalas högst för sju dygn.**
- kostnader för reparation av skyddshjälm, hörapparat och tandprotes som varit i användning och gått sönder i samband med ett olycksfall under resa som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande föremål.

- kostnader för reparation av glasögon som varit i användning och skadats i samband med ett olycksfall under resa som krävt läkarvård. Ifall reparation inte är möjlig ersätts återanskaffningskostnaderna för motsvarande glasögon. **Kostnader ersätts upp till ett belopp av högst 500 euro per försäkringsfall. Reparationen eller återanskaffningen ska göras inom tre månader från olycksfallet.**
- första glasögonen som ordinerats till följd av en skada som orsakats av olycksfall under resa
- av Lokalförsäkring på förhand godkända nödvändiga kostnader för kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av en skada till följd av olycksfall under resa som ersätts från denna försäkring
- förbandsmaterial samt anskaffning av det första ortopediska stödet som är nödvändigt för vård av skada till följd av olycksfall under resa.

4.3.6 I vårdkostnaderna som ersätts ingår inte

- efter resan uppkomna resekostnader som ansluter sig till undersökningar eller vård till följd av olycksfall eller sjukdom under resa
- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar
- tillägg för hembesök eller hemvård
- inkomstbortfall eller andra indirekta kostnader
- kostnader som orsakats av rehabilitering
- fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med den jämställd vård som ordinerats för vård av olycksfall under resa, förutom i det undantagsfall som anges i punkt 4.3.5
- fysioterapi, fysikalisk eller annan med den jämställd vård som ordinerats för vård av sjukdom under resa
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, bassalvor, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter, homeopatiska eller antroposofiska preparat
- kostnader som beror på graviditet, förlossning eller abort eller på sjukdomar eller komplikationer i anslutning till dessa, om det inte är fråga om plötslig och oförutsedd ändring i graviditeten under resan som kräver omedelbar vård
- medicinsk utrustning, andra hjälpmedel eller proteser, förutom de som anges i punkt 4.3.5
- andra sådana kostnader som inte har angetts i punkt 4.3.5.

4.4 Ersättning för men till följd av olycksfall

4.4.1 Definition på men

Med ett men avses ett på medicinska grunder bedömt allmänt men, som den försäkrade orsakas till följd av olycksfall. Då ett men bestäms beaktas endast arten av den skada som olycksfallet orsakat **inga individuella förhållanden såsom yrke eller fritidsintressen.**

Menets omfattning fastställs enligt social- och hälsovårdsministeriets beslut om invaliditetsklassificering som baserar sig på lagen om olycksfallsförsäkring och gällde vid skadetidpunkten. Skadorna har indelats i invaliditetsklasserna 0-20 så att invaliditetsklass 1 motsvarar ett femprocentigt medicinskt men och varje följande klass motsvarar ett men som är fem procentenheter högre. Invaliditetsklass 20 motsvarar ett fullständigt 100 procentigt men.

4.4.2 Ersättning för bestående men

Ersättning för bestående men betalas efter att menet har blivit bestående, dock tidigast ett år efter olycksfallet. Som ersättning betalas den del av försäkringsbeloppet, som gällde vid skadetidpunkten och som motsvarar invaliditetsklassen.

Ersättning betalas dock inte för ett men som framkommer först efter att tre år förflutit sedan försäkringsfallet.

Om invaliditetsklassen, till följd av att skadan förvärrats, ändras innan tre år förflutit sedan ersättningen betalades, ska tilläggsersättning som motsvarar försämringen betalas. **Ersättningsbeloppet justeras dock inte på grund av att skadan förvärrats, om förändringen framkommit först efter ovannämnda tid.**

4.5 Ersättning till följd av dödsfall

4.5.1 För den försäkrades dödsfall betalas det försäkringsbelopp som gällde vid skadetidpunkten, om den direkta orsaken till dödsfallet är ett olycksfall under resa eller en i förordningen om smittosamma sjukdomar definierad allmänfarlig smittosam sjukdom som man smittats av under resan.

Ersättning betalas dock inte, om

- den försäkrade avlider efter att tre år förflutit sedan olycksfallet.
- den försäkrade avlider efter att ett år har gått sedan den allmänfarliga smittosamma sjukdomen konstaterades.

4.5.2 Om den försäkrade avlider under en resa ersätts, på basis av originalräkning eller -kvitton skäligen kostnader för hemtransport eller begravningskostnader utomlands till ett belopp som motsvarar dessa. Dessa kostnader ersätts trots att den försäkrades dödsfall inte har orsakats av ett försäkringsfall som annars ersätts.

4.5.3 Det försäkringsbelopp som avses i punkt 4.5.1 är för barn det belopp per barn som antecknats i försäkringsbrevet.

4.6 Ersättning från den privata olycksfallsförsäkringen

Resenärförsäkringen ersätter inte skada om skadan ersätts på basis den privata olycksfallsförsäkringen som ingår i Ungdomsförsäkringen.

5 ANNULLERING AV RESA

Med annullering av resa avses att avresan från Finland förhindras.

Annulleringen av resa som ersätts ska bero på tvingande orsak såsom

- allvarligt, plötsligt och oförutsett insjuknande eller allvarligt olycksfall eller dödsfall, som drabbat den försäkrade eller dennes nära anhörig som anges i punkt 5.1. Graden av den tvingande orsaken bedöms på basis av medicinska skäl
- omfattande skada som drabbat den försäkrades egendom i Finland.

5.1 Den försäkrades nära anhöriga

Den försäkrades nära anhöriga är make/maka eller sambo, egna barn eller makens/makans eller sambons barn, barnbarn, adoptiv-

eller fosterbarn, föräldrar, svärföräldrar, adoptivföräldrar, mor- eller farföräldrar, syskon eller halvsyskon, svärdotter eller svärson.

Parterna i ett registrerat parförhållande jämställs med äkta makar. Med sambo avses en person som under äktenskapsliknande förhållanden lever tillsammans med den försäkrade och som enligt befolkningsregistret bor på samma adress med den försäkrade.

Med nära anhörig till den försäkrade likställs en medresenär med vilken den försäkrade på tu man hand har beställt resan.

5.2 Begränsningar i anslutning till annullering av resa

Försäkringen ersätter inte annullering av resa, om

- försäkringen har trätt i kraft senare än tre dygn före resans början eller
- orsaken till annulleringen har yppat sig före försäkringen trädde i kraft, före resan bokades eller betalades eller
- plötsligt insjuknande har orsakats av användning av alkohol, läkemedel eller annat rusmedel eller
- orsaken är den försäkrades rädsla för smittorisk för sjukdomar eller annat tillstånd av rädsla.

5.3 Ersättningsbestämmelser för annullering av resa

För annullering av resa ersätts de kostnader som betalats på förhand, för vilka den försäkrade enligt researrangörens eller tjänsteproducentens villkor är ansvarig enligt följande:

- Vid annullering av paketresor enligt lagen om paketresor ersätts expeditionskostnader enligt allmänna villkor för paketresor.
- Vid annullering av specialresor enligt lagen om paketresor ersätts skäligen kostnader enligt specialvillkoren, dock högst resans pris.
- För annullering av övriga resor än de resor som nämns ovan, ersätts på förhand betalda avtalsenliga annulleringskostnader för flyg-, båt-, tåg- eller bussresor eller inkvarteringar som den försäkrade själv bokat, **högst upp till 1 000 euro per resa och försäkrad.**

6 AVBRYTANDE AV RESA

6.1 Med avbrytande av resa avses ändring av en resa som påbörjats från Finland, på grund av en tvingande orsak såsom

- den försäkrades sjukdom under resa enligt villkorspunkt 4.2 eller olycksfall under resa enligt villkorspunkt 4.1. Graden av tvingande skäl bedöms på basis av medicinska grunder.
- allvarligt, plötsligt och oförutsett insjuknande eller allvarligt olycksfall eller dödsfall, som drabbat den försäkrades nära anhörig som anges i punkt 5.1. Graden av tvingande skäl bedöms på basis av medicinska grunder.
- omfattande skada som drabbat den försäkrades egendom i Finland.

För tidig hemkomst från resa till följd av den försäkrades sjukdom eller olycksfall under resan ersätts endast ifall sjukdomen eller olycksfallet under resan är av den karaktären, att vården av den försäkrade på medicinska grunder kräver att denne återvänder till Finland.

6.2 Ersättningsbestämmelser för avbrytande av resa

6.2.1 För avbrytande av resa betalas

- nödvändiga extra kostnader för resa och logi, **dock inte mat- eller måltidskostnader**
- skäliga resekostnader för ny turresa till resmålet, ifall resan under försäkringens giltighetstid är nödvändig för fortsättande av studierna eller arbetsförhållandet
- på förhand betalda och outnyttjade tjänster, utflykter och resor vid resmålet, **dock sammanlagt högst 1 700 euro**
- ersättning för förlorade resdagar till följd av för tidig hemkomst från resa
- ersättning för förlorade resdagar under tiden i sjukhusvård för en försäkrad, som under resan vårdats på sjukhus på grund av sjukdom under resa eller olycksfall under resa som ersätts från denna försäkring. Om den som vårdas på sjukhus är ett barn under 16 år som avses i villkorspunkt 2, och vården av sjukdomen eller skadan till följd av läkarens ordination kräver att vårdnadshavaren hjälper till med vården på sjukhuset, betalas motsvarande ersättning för förlorade resdagar åt vårdnadshavaren. **För samma tid betalas ersättning endast åt en vårdnadshavare och endast på basis av en resenärförsäkring.**

6.3 Ersättning för förlorade resdagar

Ersättningen för förlorade resdagar är en så stor del av de före resan betalda sammanlagda direkta resekostnaderna som förhållandet mellan antalet förlorade resdagar och totala antalet resdagar visar.

Resdagarna räknas i hela tidsperioder på 24 timmar från och med begynnelsepunkten för resan.

Förlorade resdagar räknas på motsvarande sätt från och med att sjukhusvården inleddes eller resan avbröts ända till dess att sjukhusvården avslutades eller högst till det att resan borde ha avslutats.

Om den sista fulla tidsperioden enligt detta räknasatt överskrider med 12 timmar, räknas också denna som en dag.

Om den försäkrade går miste om tre fjärdedelar av alla resdagar, anses denne ha gått miste om alla sina resdagar.

7 FÖRSENING FRÅN RESA

Med försening från resa avses att den försäkrade på tur- eller returresan inte enligt sin ursprungliga resplan hinner till avgångsplatsen för sin på förhand bokade flyg-, båt-, tåg- eller bussresa. Då ersätter försäkringen också försening från de anslutningsförbindelser som var avsedda att företas med ovannämnda transportmedel.

7.1 Försening från resa som ersätts ska bero på

- väderlekshinder, tekniskt fel eller trafikskada, som har drabbat ett allmänt fortskaffningsmedel som den försäkrade använt eller
- trafikskada som drabbat ett privat motorfordon som den försäkrade använt och på ett tvingande sätt hindrar att resan fortsätts.

Försäkringen ersätter inte försening om den försäkrade inte har begett sig på resa i tillräckligt god tid med beaktande av omständigheter som rådde före resan påbörjades.

7.2 Ersättningsbestämmelser för försening från resa

Till följd av försening från resa ersätts nödvändiga extra kostnader som beror på att resan fortsatts till det ursprungliga resmålet med annan motsvarande transportförbindelse, **högst till ett belopp av 1 700 euro. Ersättning betalas dock inte för mat- eller måltidskostnader.**

Om förseningen leder till att den försäkrade inte kan fortsätta sin resa betalas ersättning för förlorade resdagar, som räknats enligt punkt 6.3.

Ersättning för försening från resa betalas inte till den del som den försäkrade är berättigad att få gottgörelse eller ersättning från transportbolaget, researrangören, hotellet eller motsvarande.

8 ANSÖKAN OM ERSÄTTNING

8.1 Utredning av sjukdom eller olycksfall under resa

Ersättnings sökanden ska till Lokalförsäkring lämna in ersättningsansökan om skadan. Ersättningsansökan kan göras per telefon, på internet, personligen på kontoret eller genom att lämna in en skriftlig skadeanmälan.

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättnings sökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom 10 år från det att försäkringsfallet inträffat eller från det att skadepåföljden uppkommit. **Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättnings sökanden sin rätt till ersättning.**

8.2 Ersättning för vårdkostnader

Ersättnings sökanden ska själv betala vårdkostnaderna som uppstått i hemlandet och för dem söka ersättningsandelen enligt sjukförsäkringslagen hos FPA:s lokalbyrå inom sex månader från kostnadernas betalningsdag. För betalning av försäkringsersättning ska ersättnings sökanden till Lokalförsäkring lämna in FPA:s ersättningsberäkning i original och kopior på originalkvitton av kostnaderna. De kvitton som FPA inte betalar ersättning för, ska lämnas in i original till Lokalförsäkring.

Om den försäkrade har rätt att för vårdkostnader få ersättning med stöd av någon annan lag än sjukförsäkringslagen, ska ersättning först sökas enligt ifrågavarande lag.

Om rätten till ersättning enligt sjukförsäkringslagen eller någon annan lag har gått förlorad till följd av att man försummat nämnda utsatta tider eller någon annan orsak, avdras från ersättningen den andel som skulle ha betalats på basis av dessa lagar.

8.3 Dödsfallsersättning

För betalning av dödsfallsersättning ska ersättningssökanden till Lokalförsäkring lämna in den försäkrades dödsattest och en officiell utredning över förmånstagarna samt deras betalningsadresser.

Allmänna avtalsvillkor

(Rättigheter och skyldigheter på basis av lagen om försäkringsavtal)

Lagen om försäkringsavtal (543/94) är en lag som berör försäkringsavtal och som innehåller bestämmelser som inverkar på avtalsförhållandet mellan kunden och Lokalförsäkring samt tredje mans rätt i vissa fall. I det följande återges en del av lagens centrala bestämmelser samt ärenden som enligt lagen ska regleras i försäkringsvillkoren. På detta försäkringsavtal tillämpas dock även sådana bestämmelser i lagen om försäkringsavtal som inte återges i det följande. Paragrafnumren inom parentes efter rubrikerna hänvisar till de lagparagrafer som behandlar de i rubriken nämnda ärenden.

I VISSA CENTRALA BEGREPP

Försäkringsavtalet kan bestå av en eller flera försäkringar. Försäkringsavtalets centrala innehåll (6 §) definieras i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Med **skadeförsäkring** (2 §) avses en försäkring som tecknas med avsikt att täcka förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Med **personförsäkring** (2 §) avses en försäkring vars föremål är en fysisk person.

Med **försäkringsgivaren** (2 §) avses i detta sammanhang Lokalförsäkring Ömsesidigt Bolag eller Lokalförsäkringsföreningen. För försäkringsgivaren används i villkorstexterna och produktfakta benämningen Lokalförsäkring.

Försäkringstagare (2 §) är den som ingått försäkringsavtalet med Lokalförsäkring.

Den försäkrade (2 §) är i skadeförsäkringen den till vars förmån försäkringen gäller och i personförsäkringarna den som är föremål för försäkringen.

Försäkringsperiod (16 §) är den för försäkringen avtalade giltighetstiden, som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortsätter en avtalad försäkringsperiod i sänder, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Premieperiod (17 §) är den tidsperiod för vilken man har avtalat att en personförsäkrings försäkringspremie ska betalas med jämna mellanrum.

Försäkringsfall är den händelse till följd av vilken ersättning från försäkringen betalas.

Säkerhetsföreskrifter (31 §) innebär en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen ålagd skyldighet att följa anvisningar som syftar till att förhindra eller begränsa uppkomsten av skada.

2 LÄMNANDE AV INFORMATION INNAN FÖRSÄKRINGSAVTALET INGÅS

2.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (5 § och 9 §)

Lokalförsäkring ska innan ett försäkringsavtal ingås ge försäkringssökanden den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för val av försäkring, såsom information om Lokalförsäkrings egna försäkringsformer, försäkringspremier och försäkringsvillkor. När informationen lämnas ska försäkringssökanden också göras uppmärksam på väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Vid distansförsäljning av försäkringar ska därtill lämnas i konsumentskyddslagens 6 a kapitel avsedda förhandsuppgifter. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller via nätet.

Om Lokalförsäkring eller dennes representant vid marknadsföringen av försäkringen har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt (22 §, 23 §, 24 § och 34 §)

Gemensamma stadganden (22 §, 23 § och 24 §)

Försäkringstagaren och den försäkrade ska innan försäkringen beviljas ge korrekta och fullständiga svar på Lokalförsäkrings frågor vilka kan vara av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål rätta upplysningar som han gett Lokalförsäkring och därefter konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade vid uppfyllandet av ovannämnda plikt har förfarit svikligen är försäkringsavtalet inte bindande för Lokalförsäkring. Lokalförsäkring har rätt att behålla de betalda premierna också om försäkringen förfaller.

Skadeförsäkring (23 § och 34 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin upplysningsplikt kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse den omständighet, som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt, har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska försäkringstagarens och den försäkrades eventuella uppsåt eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt tas i beaktande.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

Personförsäkring (24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin upplysningsplikt och Lokalförsäkring inte överhuvudtaget skulle ha beviljat försäkringen om riktiga och fullständiga svar hade givits, är Lokalförsäkring fri från ansvar. Om Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkringen mot en högre premie eller annars på andra villkor än de avtalade, begränsas Lokalförsäkrings ansvar till vad som motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

3 INTRÄDANDE AV LOKALFÖRSÄKRINGS ANSVAR OCH FÖRSÄKRINGSAVTALETS GILTIGHET**3.1 Inträdande av Lokalförsäkrings ansvar (11 §)**

Lokalförsäkrings ansvar inträder när Lokalförsäkring eller försäkringstagaren ger eller sänder ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud, om ingen annan tidpunkt har avtalats enskilt med försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt en skriftlig försäkringsansökan till Lokalförsäkring och om det är uppenbart att Lokalförsäkring skulle ha godkänt ansökan, ansvarar Lokalförsäkring också för försäkringsfall som har inträffat efter att ansökan överlämnades eller avsändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till Lokalförsäkrings representant anses vara lämnad eller avsänd till Lokalförsäkring.

Om det inte finns utredning om vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har överlämnats eller avsänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

I en tidsbunden försäkring inträder Lokalförsäkrings ansvar då premien för försäkringsperioden har betalats.

3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring (10 §)

Premien och de övriga avtalsvillkoren bestäms på grundval av den försäkrades hälsotillstånd vid den tidpunkt då ansökningshandlingarna lämnades in eller sändes till Lokalförsäkring. Lokalförsäkring avslår inte en ansökan om personförsäkring på den grunden att ett försäkringsfall har inträffat eller att hälsotillståndet hos den person, för vilken försäkring söks, har försämrats efter det att ansökningshandlingarna lämnats in eller sänts till Lokalförsäkring.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet (16 § och 17 §)

Försäkringsavtalet är fortlöpande om det inte är avtalat att vara tidsbestämt.

Ett skadeförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat försäkringsperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Lokalförsäkring säger upp avtalet.

Ett personförsäkringsavtal gäller efter utgången av den första försäkringsperioden för ett avtalat premieperiod i sänder, om inte försäkringstagaren eller Lokalförsäkring säger upp avtalet.

Ett tidsbestämt försäkringsavtal gäller under den avtalade tidsperioden.

Försäkringsavtalet kan upphöra att gälla också av andra orsaker, vilka nämns senare i punkterna 4.2 och 16.

4 FÖRSÄKRINGSPREMIE**4.1 Premiebetalning (38 §)**

Premien ska betalas inom en månad från det att Lokalförsäkring sänder en premiefaktura till försäkringstagaren. Den första premien behöver dock inte betalas förrän Lokalförsäkrings ansvar inträtt. Senare premier behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om Lokalförsäkrings ansvar delvis inträder senare behöver premien för denna del av ansvaret inte betalas förrän ansvaret inträtt.

Premien av en tidsbestämd försäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Betalning av premie är en förutsättning till inträdande av Lokalförsäkrings ansvar.

Om försäkringstagarens betalning inte räcker till för att betala Lokalförsäkrings alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som han betalar. Upplupen ränta på obetalda premiefordringar kvitteras som betalda före kapitalet.

4.2 Dröjsmål med premie (39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom ovan i punkt 4.1 avsedd tid har Lokalförsäkring rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före uppsägningstidens utgång upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Lokalförsäkring ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet ska också nämnas möjligheten att försäkringen fortsätter att gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom ovan i punkt 4.1 avsedd utsatt tid ska för dröjsmålstiden erläggas dröjsmålsränta enligt räntelagen.

4.3 Betalning av försenad försäkringspremie (42 §)

Om försäkringstagaren betalar premien för skadeförsäkringen efter att försäkringen upphört inträder Lokalförsäkrings ansvar dagen efter att betalningen skedde. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden räknat från det att den på nytt trätt i kraft.

Om Lokalförsäkring dock inte vill återuppliva en försäkring som upphört, meddelar Lokalförsäkring försäkringstagaren inom 14 dagar efter att premien betalats sin vägran att ta emot betalning.

4.4 Återupplivning av en personförsäkring som upphört att gälla (39 § och 43 §)

Om en personförsäkring har upphört att gälla på grund av att någon annan än den första premien inte betalats, träder den på nytt i kraft, om försäkringstagaren betalar premien inom sex månader efter att försäkringen upphört. Lokalförsäkring ska nämna denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försäkringen träder i kraft på nytt vidtar Lokalförsäkrings ansvar dagen efter att premien betalats.

4.5 Försäkringspremien efter att avtalet upphört (45 §)

4.5.1 Beräkning av försäkringspremie

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har Lokalförsäkring rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft. Som försäkringspremie uppbärs då den del av hela försäkringsperiodens premie som motsvarar förhållandet mellan den förverkligade försäkringsperioden och den avtalade försäkringsperioden.

Då en fortlöpande reseförsäkring/resenärförsäkring upphör mitt under den första försäkringsperioden uppbärs som försäkringspremie, avvikande från vad som ovan nämnts, en premie som motsvarar premien för en tidsbestämd reseförsäkring/resenärförsäkring med motsvarande innehåll och vars giltighetstid motsvarar den förverkligade giltighetstiden.

4.5.2 Ersättning för försäkringens skötselkostnader

Då försäkringen upphör under avtalad försäkringsperiod på basis av att försäkringstagaren säger upp den, har Lokalförsäkring utöver det ovan nämnda rätt att som ersättning för försäkringens skötselkostnader uppbära 10 % av premien för den avtalade försäkringsperioden, dock minst 10 och högst 50 euro.

4.5.3 Återbetalning av försäkringspremie

Om försäkringspremien redan betalats då försäkringen upphör, återbetalar Lokalförsäkring den del av premien som överskrider den på ovan beskrivet sätt bestämda premien och ersättningen för skötselkostnaderna. Försäkringspremien återbetalas dock inte om det i ärendet förfarits svikligt i situationer som avses i punkt 2.2.

Från premieåterbetalningen kan obetalda premier som förfallit till betalning samt andra fordringar, som förfallit till betalning dras av i enlighet med de allmänna kvittningsföresättningar.

Om den premie som ska återbetalas är lägre än 8 euro, återbetalas inte denna särskilt.

5 LÄMNANDE AV INFORMATION UNDER AVTALETS GILTIGHETSTID

5.1 Lokalförsäkrings upplysningsplikt (6 §, 7 § och 9 §)

Efter att försäkringsavtalet ingåtts ska Lokalförsäkring överlämna försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren till försäkringstagaren.

Under försäkringens giltighetstid skickar Lokalförsäkring årligen försäkringstagaren uppgifter om försäkringsbelopp och andra sådana omständigheter beträffande försäkringen som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

Om Lokalförsäkring eller dennes representant under försäkringens giltighetstid har lämnat försäkringstagaren bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet gälla med det innehåll som försäkringstagaren har haft skäl att sluta sig till utgående från den information han fått, om dessa bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som Lokalförsäkring eller dennes representant efter ett inträffat försäkringsfall har gett om en förestående ersättning.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning (26 §, 27 § och 34 §)

Skadeförsäkringar

Försäkringstagaren ska meddela Lokalförsäkring, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när försäkringsavtalet ingicks. Försäkringstagaren ska underrätta Lokalförsäkring om en sådan förändring senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Lokalförsäkring ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Exempel på förändringar som ökar risken är ändrings-, korrigerings- eller utvidgningsarbeten eller förändring av användningsändamålet för det försäkrade föremålet.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att anmäla om fareökning, kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas, vilken betydelse den förändrade omständigheten som ökat risken har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning nedsätts. Mindre avvikelser i försäkringspremierna ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

Personförsäkringar

Om i de omständigheter som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar har skett förändringar som innebär fareökning, såsom byte av yrke, fritidsintressen och boningsort eller om annat försäkringskydd upphört, ska försäkringstagaren underrätta Lokalförsäkring därom senast en månad efter det att han erhållit det första årsmeddelandet efter förändringen. Om förändring i hälsotillståndet behöver inte meddelas. Lokalförsäkring ska påminna försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet.

Om försäkringstagaren uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, har försummat att meddela om ovan-

nämnd fareökning och Lokalförsäkring på grund av förändringarna i förhållandena inte skulle ha hållit försäkringen i kraft, är Lokalförsäkring fri från ansvar. Om Lokalförsäkring emellertid hade fortsatt försäkringen, men endast mot en högre premie eller annars på andra villkor, begränsar sig Lokalförsäkrings ansvar till vad som hade motsvarat premien eller de villkor enligt vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda påföljderna av försummelse av upplysningsplikten skulle leda till uppenbar oskälighet för försäkringstagaren eller någon annan som är berättigad till försäkringsersättning kan påföljderna jämkas.

6 SKYLDIGHET ATT FÖRHINDRA OCH BEGRÄNSA UPPKOMST AV SKADA

(tillämpas på skadeförsäkringar)

6.1 Skyldighet att iakttaga säkerhetsföreskrifter (31 § och 34 §)

Skadeförsäkring (tillämpas inte på ansvarsförsäkringen)

Den försäkrade ska iaktta i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren antecknade eller i övrigt skriftligen givna säkerhetsföreskrifter. **Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har underlåtit att iakttaga säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller förvägras.** Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen av säkerhetsföreskrifterna har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid har försummat att iakttaga säkerhetsföreskrifterna uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade av grov oaktsamhet underlåtit att iakttaga säkerhetsföreskrifterna eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel har inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som denne inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa en skada (räddningsplikt) (32 §, 34 § och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller omedelbart hotar ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att avvärja och begränsa skadan. Om skadan förorsakats av en utomstående ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara Lokalförsäkrings rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka klarlägga skadevällarens identitet. Om skadan har förorsakats genom straffbar gärning ska den försäkrade utan dröjsmål meddela polismyndigheterna om ärendet och i domstol kräva straff för brottsförövarna, om Lokalförsäkrings fördel så kräver. Den försäkrade ska även i övrigt iakttaga de föreskrifter som Lokalförsäkring utfärdat för att avvärja och begränsa en skada.

Lokalförsäkring ersätter skäligen kostnader för uppfyllande av ovanstående räddningsplikt, även om försäkringsbeloppet därmed skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin räddningsplikt kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska beaktas vilken betydelse försummelsen har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt beaktas.

Ansvarsförsäkring

Vid ansvarsförsäkring nedsätts eller förvägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligt eller av grov oaktsamhet försummat sin räddningsplikt, eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller rusmedel inverkat på försummelsen, betalar dock Lokalförsäkring från ansvarsförsäkringen åt den skadedrabbade fysiska personen den del av ersättningen, som personen inte kunnat indriva till följd av den försäkrades betalningsoförmåga som konstaterats vid utsökning eller konkurs.

7 FRAMKALLANDE AV FÖRSÄKRINGSFALL (28 §, 29 §, 30 § OCH 34 §)

Skadeförsäkringar

7.1 Uppsåtligt förorsakande av försäkringsfall (30 §)

Lokalförsäkring är fri från ansvar gentemot en försäkrad som har förorsakat försäkringsfallet uppsåtligt.

7.2 Grov oaktsamhet samt bruk av alkohol eller narkotika (30 § och 34 §)

Om den försäkrade har förorsakat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller om den försäkrades bruk av alkohol eller narkotika har inverkat på försäkringsfallet kan ersättningen till honom nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller förvägras ska det beaktas vilken betydelse den försäkrade personens åtgärd har haft för uppkomsten av skadan. Därtill ska beaktas eventuellt uppsåt hos den försäkrade eller arten av hans oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Om det är fråga om en ansvarsförsäkring, betalar Lokalförsäkring, trots eventuell nedsättning eller vägran av ersättning, till skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har kunnat indriva till följd av att den försäkrade vid utsökning eller konkurs befunnits vara insolvent.

Personförsäkringar

7.3 Framkallande av försäkringsfall (28 §)

Lokalförsäkring är fri från ansvar om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt.

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet kan Lokalförsäkrings ansvar nedsättas enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

7.4 Försäkringsfall framkallat av den som är berättigad till försäkringsersättning (29 §)

Om någon annan som är berättigad till försäkringsersättning än den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt, är Lokalförsäkring fri från ansvar gentemot denne.

Den som har framkallat ett försäkringsfall av grov oaktsamhet eller i en sådan ålder eller ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle kunna dömas till straff för brott, kan få ut försäkringsersättningen eller en del av den endast om detta anses skäligt med beaktande av de förhållanden under vilka försäkringsfallet har framkallats.

Om den försäkrade har avlidit ska den del av försäkringsersättningen som inte betalas till den eller dem som framkallat försäkringsfallet betalas till de övriga ersättningsberättigade.

8 IDENTIFIKATION (33 §)

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller uppfyllande av räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

- 1) med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg,
- 2) tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom eller
- 3) bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan har sagts om den försäkrade ifråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 OTILLRÄKNELIGHET OCH NÖDLÄGE (36 §)

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa de ovannämnda punkterna 6 och 7, om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott.

Lokalförsäkring ska inte för att frita sig från eller begränsa sitt ansvar åberopa punkterna 5, 6 och 7, om den försäkrade, när han framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller försummade en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten, handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras.

Vad som i denna punkt har sagts om den försäkrade ska även tillämpas på den som i punkt 8 identifieras med den försäkrade.

10 FÖRMÅNSTAGARFÖRORDNANDE

(tillämpas på personförsäkringar)

10.1 Förmånstagare (47 §)

Försäkringstagaren har rätt att förordna en person som i stället för honom eller den försäkrade har rätt till försäkringsersättningen (förmånstagare). Försäkringstagaren kan ändra eller återkalla förmånstagarförordnandet, om något försäkringsfall där förordnandet är avsett att tillämpas inte har inträffat.

Om ett förmånstagarförordnande är i kraft, ingår en försäkringsersättning som ska betalas med anledning av den försäkrades död inte i hans dödsbo. En försäkringsersättning ingår i den försäkrades dödsbo, om det inte finns något förmånstagarförordnande och det i försäkringsvillkoren inte bestämts att ersättningen ska betalas till försäkringstagaren.

10.2 Förmånstagarförordnandets form (48 §)

Ett förmånstagarförordnande samt återkallande och ändring av det är utan verkan, om Lokalförsäkring inte skriftligen har underrettats därom.

11 ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE

11.1 Ersättnings sökandens skyldigheter (69 § och 72 §)

Den som ansöker om ersättning ska till Lokalförsäkring överlämna sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av Lokalförsäkrings ansvar. Dyliga är t.ex. de handlingar och uppgifter med vilkas hjälp det kan konstateras, huruvida ett försäkringsfall inträffat, hur stor skada som uppkommit och till vem ersättningen ska betalas. Den som ansöker om ersättning är skyldig att införskaffa de utredningar som han bäst får tillgång till, dock även med beaktande av Lokalförsäkrings möjligheter att skaffa utredningar.

Lokalförsäkring ska ges möjlighet att granska skadan.

Lokalförsäkring är inte skyldig att betala ersättning förrän det erhållit ovannämnda utredningar.

Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga uppgifter, vilka är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

11.2 Preskription av rätt till ersättning (73 §)

Försäkringsersättning ska sökas hos Lokalförsäkring inom ett år från det att ersättnings sökanden fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden med anledning av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje händelse framläggas inom tio år från det att försäkringsfallet inträffat eller, om försäkringen tecknats i händelse av personskada eller skadeståndsskyldighet, från det att skadepåföljden uppkommit. Med framläggande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet. Om ersättningsanspråk inte framläggs inom denna tid förlorar ersättnings sökanden sin rätt till ersättning.

11.3 Lokalförsäkrings skyldigheter (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § och 70 §)

Efter inträffat försäkringsfall ska Lokalförsäkring till den som söker ersättning, t.ex. till den försäkrade och i situationer som anges i punkt 17.4, till den skadelidande i ansvarsförsäkringen, lämna uppgifter om försäkringens innehåll och om förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter till ersättningsökanden om framtida ersättning, ersättningsbelopp eller sätt att betala ersättningen inverkar inte på betalningsskyldigheten enligt försäkringsavtalet.

Lokalförsäkring ska med anledning av ett inträffat försäkringsfall utan dröjsmål och senast en månad efter att Lokalförsäkring fått de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för att utreda ansvaret, betala ut ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddela att någon ersättning inte betalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, ska Lokalförsäkring dock betala den ostridiga delen av ersättningen inom ovan angiven tid.

Lokalförsäkring meddelar sitt ersättningsbeslut gällande ansvarsförsäkring också till den skadelidande.

Lokalförsäkring ska när försäkringsersättning betalas till en omyndig underrätta förmyndarmyndigheten i den omyndiges hemkommun, om ersättningen innefattar annat än ersättning för kostnader eller förmögenhetsförluster, ifall ersättningens totalbelopp är större än 1 000 euro.

På försenad ersättning ska Lokalförsäkring erlagga dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

11.4 Kvittning

I enlighet med allmänna kvittningsförutsättningar kan från ersättningen dras av obetalda förfallna premier och andra förfallna fordringar som Lokalförsäkring har.

12 SKADEFÖRSÄKRINGENS FÖRSÄKRINGS-ERSÄTTNING

(tillämpas om egendom eller ett intresse försäkrats till ett överenskommet försäkringsbelopp)

12.1 Överförsäkring och berikandeförbud (57 §)

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring är inte skyldig att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant ska ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

12.2 Underförsäkring (58 §)

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsbrevet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Lokalförsäkring ska med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av Lokalförsäkring eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

13 SÖKANDE AV ÄNDRING I LOKALFÖRSÄKRINGS BESLUT (8 §, 68 § OCH 74 §)

Försäkringstagaren eller ersättningsökanden har till sitt förfogande olika medel att få Lokalförsäkrings beslut ändrat. Han har rätt att väcka talan mot Lokalförsäkring. Före det kan han hos Försäkrings- och finansrådgivningen be om råd och handledning eller hos nämnder anhålla om en rekommendation om avgörande. Behandling vid nämnd hindrar inte att talan väcks. Däremot tar nämnderna inte upp ett ärende till behandling som har behandlats eller anhängiggjorts vid domstol.

13.1 Självrättelse

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden misstänker ett fel i Lokalförsäkrings ersättningsbeslut eller i något annat beslut har han rätt att få närmare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Lokalförsäkring ska korrigera beslutet, om nya utredningar ger anledning därtill.

13.2 Försäkrings- och finansrådgivningen och nämnder som utfärdar rekommendationer om avgöranden

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden är missnöjd med Lokalförsäkrings beslut kan han be om råd och handledning hos Försäkrings- och finansrådgivningen. Det är ett opartiskt organ som har till uppgift att ge konsumenterna råd i försäkrings- och ersättningsärenden.

Lokalförsäkrings beslut kan hänskjutas till Försäkringsnämnden, som verkar i anslutning till Försäkrings- och finansrådgivningen. Nämnden har till uppgift att ge rekommendationer om avgöranden i tvister som gäller tolkning och tillämpning av lag och försäkringsvillkor i försäkringsförhållanden.

Om försäkringsgivaren är en försäkringsförening, kan Lokalförsäkrings beslut för ersättningsgrundens del också föras till försäkringsföreningarnas skadenämnd för undersökning.

Lokalförsäkrings beslut kan också hänskjutas till konsumenttvistenämnden, som ger rekommendationer om avgöranden med stöd av konsumentskyddslagstiftningen.

Rådgivningsservicen och nämndernas utlåtanden erhålls gratis.

13.3 Tingsrätt

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med Lokalförsäkrings beslut kan han väcka talan mot Lokalförsäkring. Talan kan väckas antingen vid tingsrätt på partens hemort i Finland eller vid tingsrätt på Lokalförsäkrings hemort eller på ska-deorten, såvida inte annat följer av Finlands internationella avtal.

Talan med anledning av Lokalförsäkrings beslut ska väckas inom tre år efter att parten fått skriftligt besked om Lokalförsäkrings beslut och om denna tidsfrist. **Efter att tidsfristen löpt ut föreligger inte längre rätt att väcka talan.**

Behandling i nämnd avbryter preskriptionstiden för rätten att väcka talan.

14 LOKALFÖRSÄKRINGS REGRESSRÄTT (75 §)

14.1 Lokalförsäkrings regressrätt gentemot tredje man

Skadeförsäkringar

Den försäkrades rätt till ersättning av tredje man som har ersättningsansvar för skadan övergår till Lokalförsäkring upp till det belopp Lokalförsäkring utbetalt i ersättning.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagarare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för Lokalförsäkring regressrätt gentemot den ifrågavarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

Personförsäkring

Den försäkrades rätt att av för skadan ansvarig ersättningsansvarig tredje man kräva ersättning för kostnader och förmögenhetsförluster som orsakats av sjukdom eller olycksfall övergår till Lokalförsäkring upp till det ersättningsbelopp som Lokalförsäkring betalat.

Om skadan har förorsakats av tredje man i egenskap av privatperson, arbetstagarare, tjänsteman eller annan med dessa enligt skadeståndslagen 3 kapitel 1 § jämställbar person, uppkommer för Lokalförsäkring regressrätt gentemot den ifrågavarande personen endast om denne förorsakat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsansvarig oberoende av oaktsamhet.

14.2 Lokalförsäkringsregressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller person som identifieras med den försäkrade

(tillämpas på skadeförsäkringar)

Om en försäkringstagare, försäkrad eller person som identifieras med den försäkrade enligt punkt 8 har framkallat försäkringsfallet eller försummat sin skyldighet enligt punkterna 2.2 (upplysningsplikt), 5.2 (upplysningsplikt vid fareökning), 6.1 (skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter) och 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa en skada) får Lokalförsäkring helt eller delvis återkräva den ersättning som Lokalförsäkring betalt till en försäkrad som avses i punkt 17.1. Lokalförsäkring får med stöd av regressrätten återkräva hela ersättningen, om Lokalförsäkring på de grunder som anges i punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7 skulle vara fri från ansvar eller berättigad att förvägra ersättning. Om ersättningen hade nedsatts enligt punkterna 2.2, 5.2, 6.1, 6.2 och 7, får Lokalförsäkring återkräva den del av ersättningen som motsvarar nedsättningen.

15 ÄNDRING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

15.1 Ändring av avtalsvillkor under försäkringsperioden (18 § och 20 §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade har försummat sin upplysningsplikt enligt punkt 2.2 eller om
- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2.

Efter att ha fått kännedom om ovannämnda omständighet ska Lokalförsäkring utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att under försäkringsperioden ändra premierna eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar riktiga eller ändrade förhållanden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt, och Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller annars på andra villkor än de överenskomna, ifall försäkringstagaren hade uppgivit riktiga och fullständiga uppgifter;
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och försäkringen trots detta, på grund av jämkning av påföljderna av försummelsen, enligt punkt 2.2 är bindande för Lokalförsäkring; eller
- 3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och Lokalförsäkring skulle ha beviljat försäkring endast mot högre premie eller annars på andra villkor i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om ovan nämnd omständighet ska Lokalförsäkring utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande till försäkringstagaren om att premien eller villkoren ändrats. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.2 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod/premieperiod (19 § och 20 a §)

(tillämpas på såväl skade- som personförsäkringar)

A. Anmälningsförfarande

Lokalförsäkring har beträffande fortlöpande försäkringar rätt att inför övergången till ny försäkringsperiod då det gäller skadeförsäkring och ny premieperiod då det gäller personförsäkring ändra försäkringsvillkor, -premien samt övriga avtalsvillkor, då grunden för ändringen utgörs av

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsföreskrift

- en oförutsedd förändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturföreteelse, katastrofartad olycka).
- förändring i det index som påverkar försäkringen (och som nämns i försäkringsbrevet)
- förändring i försäkringens ersättningsutgift.

Lokalförsäkring har dessutom rätt att i försäkringsvillkoren göra mindre ändringar som inte påverkar försäkringsavtalets huvudsakliga innehåll.

Om Lokalförsäkring företar ändringar av ovan beskriven art i försäkringsavtalet ska Lokalförsäkring i samband med premiefordran sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet ska nämnas att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Ändringen träder i skadeförsäkringar i kraft vid ingången av den försäkringsperiod, som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes. I personförsäkringar träder ändringen i kraft vid ingången av den premieperiod, eller om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, vid ingången av det kalenderår som först följer sedan en månad förflutit från det meddelandet avsändes.

B. Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om Lokalförsäkring ändrar försäkringsvillkor, premier eller övriga avtalsvillkor i andra fall än sådana som nämnts i punkt A eller om Lokalförsäkring slopar en kraftigt marknadsförd förmån ur försäkringen, ska Lokalförsäkring säga upp försäkringsavtalet att upphöra i skadeförsäkringar när försäkringsperioden går ut och i personförsäkringar när premieperioden går ut. Uppsägningen ska ske skriftligen, i skadeförsäkringar senast en månad före försäkringsperiodens utgång och i personförsäkringar senast en månad före premieperiodens utgång.

16 FÖRSÄKRINGSAVTALETS UPPHÖRANDE

16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen (12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst säga upp försäkringsavtalet att upphöra under försäkringsperioden.

Uppsägningen ska ske skriftligen. Annan uppsägning är ogiltig. Om försäkringstagaren inte har angivit något datum, upphör försäkringen att gälla när uppsägningsmeddelandet har överlämnats eller avsänts till Lokalförsäkring.

Uppsägningsrätt föreligger emellertid inte om försäkringsavtalets giltighetstid är kortare än 30 dagar.

16.2 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden (15 § och 17 §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett skadeförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade innan försäkringen beviljades har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar och om Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkringen om det hade känt till det rätta sakförhållandet;

- 2) det under försäkringsperioden, i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet har skett en förändring som väsentligt ökar risken för skada och som Lokalförsäkring inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks;
- 3) den försäkrade uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har försummat en säkerhetsföreskrift;
- 4) den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligen eller av grov oaktsamhet; eller
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar.

Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett personförsäkringsavtal under försäkringsperioden, om

- 1) försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligen eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, försummat sin i punkt 2.2 avsedda upplysningsplikt och Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkringen ifall korrekta och fullständiga upplysningar hade givits;
- 2) försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av sin i punkt 2.2 nämnda upplysningsplikt och försäkringsavtalet trots detta på basis av ifrågavarande punkt binder Lokalförsäkring;
- 3) det under försäkringsperioden, i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för Lokalförsäkring när avtalet ingicks har skett en sådan förändring som avses i punkt 5.2 och Lokalförsäkring inte skulle ha beviljat försäkring i det fall att den med den försäkrade förknippade omständigheten skulle ha svarat mot förändringen redan då försäkringen beviljades;
- 4) den försäkrade uppsåtligen har förorsakat försäkringsfallet;
- 5) den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat Lokalförsäkring oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av Lokalförsäkrings ansvar.

Lokalförsäkring ska efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunden utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen. I uppsägningsmeddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Försäkringen upphör att gälla en månad efter att uppsägningsmeddelandet har avsänts.

Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen på grund av underlåten premiebetalning bestäms enligt punkt 4.2.

16.3 Lokalförsäkrings rätt att säga upp försäkringen vid försäkringsperiodens/premieperiodens utgång (16 § och 17 a §)

Skadeförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande skadeförsäkring att upphöra vid försäkringsperiodens utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

Personförsäkringar

Lokalförsäkring har rätt att säga upp ett försäkringsavtal gällande personförsäkring att upphöra vid premieperiodens utgång. Om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har Lokalförsäkring på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid slutet av kalenderåret. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före premiepe-

riodens utgång eller, ifall det inte avtalats om någon premieperiod, senast en månad före kalenderårets utgång. I meddelandet ska uppsägningsgrunden nämnas.

Försäkringen kan dock inte sägas upp av den anledningen att den försäkrades hälsotillstånd har försämrats efter att försäkringen tecknades eller av den anledningen att ett försäkringsfall har inträffat.

16.4 Ägarbyte (63 §) (tillämpas på skadeförsäkringar)

Försäkringsavtalet upphör att gälla om den försäkrade egendomen genom rättshandling övergår till annan ny ägare än till försäkringstagaren själv eller till dennes dödsbo. Om ett försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter äganderättens övergång har egendomens nya ägare dock rätt till ersättning, såvida han inte själv har tecknat en försäkring för egendomen.

Om andra försäkringar har fogats till egendomsförsäkringen, t.ex. en ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart att gälla då egendomen övergår till ny ägare.

17 TREDJE MANS RÄTT (tillämpas på skadeförsäkringar)

17.1 Övriga försäkrade, till förmån för vilka en egendomsförsäkring gäller (62 §)

Utöver det som i dessa försäkringsvillkor annars stadgats om den försäkrade, gäller en egendomsförsäkring till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll, den som har panträtt eller retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

17.2 Den försäkrades ställning när ett försäkringsfall har inträffat (65 §)

Lokalförsäkring får i syfte att nedsätta eller förvägra ersättningen, gentemot en försäkrad som avses i föregående punkt, åberopa bestämmelserna om försäkringstagarens eller en annan försäkrads försummelse av upplysningsplikt (punkt 2.2) eller anmälan om fareökning (punkt 5.2) endast i det fall att en försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet hade eller borde ha haft kännedom om försäkringstagarens eller någon annan försäkrads förfarande.

Varje försäkrad har rätt till den ersättning som betalas ut med anledning av ett försäkringsfall. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade förhandla med Lokalförsäkring samt lyfta ersättningen, utom då den försäkrade nämns vid namn i avtalet eller har uppgivit att han själv bevakar sin rätt eller då det är fråga om en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen.

17.3 Företrädesrätt till betalning ur ersättningen (66 §)

Om en egendomsförsäkring gäller till förmån för en person som till säkerhet för sin fordran har panträtt i egendomen, har denne,

även om fordran inte har förfallit till betalning, rätt att före ägaren få betalning ur ersättningen, om ägaren inte har reparerat skadan eller ställt säkerhet för reparationen. Vad som här sagts gäller på motsvarande sätt till förmån för den som i egendomen har retentionsrätt till säkerhet för en fordran som förfallit till betalning.

Ägaren har rätt att få betalning ur ersättningen före den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll.

Angående en inteckningshavares rätt att få betalning ur ersättningen gäller vad som stadgats om inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

17.4 Denskedelidandesrätt till ersättning vid ansvarsförsäkring (67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt av Lokalförsäkring, om den försäkrade har försatts i konkurs eller annars är insolvent.

Om ett ersättningskrav riktas till Lokalförsäkring ska det utan obefogat dröjsmål underrätta den försäkrade om saken samt ge honom tillfälle att lägga fram en utredning om försäkringsfallet. Den försäkrade ska också informeras om ärendets senare handläggningsskeden.

Om Lokalförsäkring godkänner den skadelidandes ersättningskrav är godkännandet inte bindande för den försäkrade.

17.5 Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring (68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av ersättningsbeslutet väcka talan mot Lokalförsäkring eller hänskjuta ärendet till Försäkringsnämnden eller konsumenttvistenämnden eller försäkringsföreningarnas skadenämnd enligt punkt 13.

18 ANDRA FRÅGOR SOM BEHANDLAS I LAGEN OM FÖRSÄKRINGSAVTAL

I lagen om försäkringsavtal finns stadganden också om följande frågor:

- Tillämpningsområde (1 §)
- Stadgandenas tvingande karaktär (3 §)
- Fall där oriktiga upplysningar eller riskökning saknar betydelse (35 §)
- Begränsning av ansvaret i vissa fall (37 §)
- Premiebetalning genom bank eller post (44 §)
- Preskription av premiefordran (46 §)
- Förmånstagarförordnandets återgång (49 §)
- Tolkning av förmånstagarförordnande (50 §)
- Återvinning till konkursbo vid personförsäkring (56 §)
- Dubbelförsäkring (59 §)
- Fördelning av försäkringsgivarnas ansvar vid dubbelförsäkring (60 §)
- Betalning till fel person (71 §)